

bel

- 60 -

1983.12.13.

sb0068 a jogászi hivatás etikájáról
sb0069 időjárásjelentés
sb0070 gundel hét
sb0071 a 150 ezredik látogató
sb0072 ülést tartott a magyar...
sb0073 napirenden: a természet... /1. rész/
sb0074 benke valéria kőbányán
/folyt.köv/ mz/ig
20.52 131283 1289

--

sb0082 4 180 mtib2033

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0075 napirenden: a természet... /2. rész/
sb0076 köszönő távirat
sb0077 földes andor orgonaestje
sb0078 hazaérkezett katona imre
sb0079 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0080 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0081 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: fehér péter
iszák erika
halasi györgy
oltványi ottó

/mti/ ig - v é g e -
20.52 131283 0549

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. december 14.

bel

s z e r d a
-----

sb0001 4 130 mtib1001

kneb-vizsgálat a külföldi licencek hasznosításáról /1.rész/

1983. december 14. - stuber sándor, az mti munkatársa írja:

a minisztertanács 1977-ben hozott határozatot a licencforgalom fejlesztéséről, az ezt követő négy évben azonban nem történt gyökeres változás, pedig gazdaságpolitikai tennivalóink már ekkor megkövetelték, hogy a külföldi licencek lényegesen nagyobb szerephez jussanak műszaki fejlődésünkben, versenyképességünk javításában.

népgazdaságunk 1979-ben 885 millió forintot fordított licencvásárlásra, 1980-81-ben ennél lényegesen kevesebbet, majd a tavalyi növekedés után a külföldi műszaki ismeretek megvételének költsége ebben az évben várhatóan ismét csökken. mindez indokolta, hogy a központi népi ellenőrzési bizottság szakértői átfogó vizsgálattal vegyék górcső alá a külföldi műszaki ismeretek „honosítását”, és ennek eredményeit, a licencvásárlás és -hasznosítás egész folyamatát.

az ellenőrzés kiterjedt az ipar, az építőipar, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar 55 gazdálkodó egységére, csaknem 100 licencre, valamint 11 külkereskedelmi vállalat tevékenységére. a népi ellenőrök tájékoztak az ágazati minisztériumok és az országos műszaki fejlesztési bizottság irányító munkájáról. a tapasztalatok összegyűjtésekor figyelembe vették annak a több mint 200 fejlesztési, licencvásárlási üzletnek a tapasztalatait is, amelyeket a tőkés kooperációkban, a közös kutatás-fejlesztésben, valamint a

kgst szakosítási és együttműködési programja során szereztek a magyar vállalatok.

/folyt.köv./

sr/s/mz

00.10 141283 1563

--

sb0002 4 130 mtib1002

kneb-vizsgálat ... /2. rész/

a minisztertanács határozata óta történt kedvező változás: a beruházások többsége a tervezett időn belül megvalósult, és valamelyest csökkent a szerződéskötésektől a hasznosítás megkezdéséig eltelt idő. ugyanakkor ez utóbbi folyamat változatlanul rendkívül hosszú, a jelentősebb licencek bevezetésénél nem ritka az ötéves átfutási idő sem. miként a népi ellenőrök megállapították: a licenchasznosítási folyamat leggyengébb szakasza továbbra is a döntéselőkészítés, majd a gyártás előkészítésétől a termelés felfuttatásáig tartó munka.

gyakori, hogy az új termék prototípusa, nullszériája már elkészült, és a gyártó csak ekkor kezd hozzá kooperációs partnereinek felkutatásához. az ehhez kapcsolódó piacszervezési nehézségek, a propagandamunka hiányosságai együttesen azzal járnak, hogy például a gép- és a vegyiparban átlagosan két esztendő, de nem ritkán ennél több idő telik el, amíg a gyártást a tervezett mértékig felfuttatják. mindezek a jelenségek sürgető változást követelnek.

bebizonyosodott a vizsgálat során, hogy a licenchasznosítást az is nehezíti: az iparvállalatoknál kevés a megfelelő felkészültségű, gyakorlatu szakember. néhány helyen a népi ellenőrök azt tapasztalták, hogy az utóbbi években gyengült a fejlesztő apparátus, ugyanakkor a kutatóintézetek segítségét ritkán, akkor is főként szolgáltatási munkákra veszik igénybe. jórészt ez az oka annak hogy elvértve fordul elő az átvett termék vagy eljárás továbbfejlesztése, ami pedig az értékesítés sokkal tágabb lehetőségét teremtené meg a vállalatoknak. /folyt.köv./

sr/s/mz

00.10 141283 1604

--

sb0003 4 130 mtib1003

kneb-vizsgálat ... /3. rész/

a népi ellenőrök azt is megállapították, hogy nem sikerült olyan érdekeltségi feltételeket teremteni, amelyekkel a vállalatok széles körét ösztönözték volna termelési szerkezetük megújítására, új, a korábbinál eredményesebb együttműködési kapcsolatok kialakítására. ez megnyilvánul többek között abban is, hogy a külkereskedelem elvértve kezdeményez licencvásárlást, még ma is csekély -, sőt egyes területeken csökkent - a külföldi eredmények iránt rendszeresen érdeklődő termelővállalatok száma. mindezek a jelenségek azonban nem csupán a szabályozó rendszer fogyatékoságaiból adódnak. sokhelyütt a szabályozók pontatlan ismerete és a rossz szemlélet nehezíti az előrelépést. egyes vállalatok például költségmegtakarításra hivatkozva lemondtak a szocialista és a tőkés országok szabadalmi bejegyzéseinek rendszerbe foglalt információjáról, és a tartós eredménytelenség ellenére is az öncélú fejlesztést helyezik előtérbe.

a népi ellenőrök végkövetkeztetése: az ország gazdasági helyzete miatt az elkövetkező években nem lehet reálisan számolni a licencvásárlások nagyarányu növelésével. a következő időszakban azonban nagyobb figyelmet kell fordítani azokra a licencvásárlásokra, együttműködési formákra, amelyek a fejlesztésben, a termelésben és az értékesítésben tartós együttműködést alapozhatnak meg. a versenyképesség növelése megkívánja a külföldről vásárolt műszaki ismeretek továbbfejlesztését, és a hatékonyabb hasznosítást. mindez újfajta szemléletet és jelentős szervező munkát is igényel.

a kormány tudománypolitikai és gazdasági bizottsága a közelmúltban együttes ülésen értékelte az átfogó népi ellenőri vizsgálat tapasztalatait, a kneb javaslatait. megállapították: fel kell tárni a külföldi műszaki ismeretek behozatalát bővítő, az átvett know-how-k továbbfejlesztését szolgáló lehetőségeket. ennek során célszerű megvizsgálni e kooperációs kapcsolatok fejlesztésének és a licencvásárlások ösztönzésének módjait. /mti/

i sr/s/km/mz hgy

00.11 141283 2009

--

sb0004 4 150 mtib1004

előretörnek a magyar növényfajták

1983. december 14. - az elmúlt években a magyar növénynevelők egész sor új fajtát, hibridet állítottak elő, ezek jó része már a köztermesztésben van. a vetőmagtermelő és értékesítő vállalat összesítése szerint ujabban mindenképp a kalászos gabonáknál figyelhető meg a magyar fajták előretörése, amely a korábbi években a kukorica „fajtaváltásnál”, bekövetkezett folyamatot követte.

buzából az ősszel negyven fajta állt a termelők rendelkezésére. közöttük ott voltak a legújabb, egyelőre még kísérleti célokat szolgáló fajtajelöltek, amelyeket ezuttal nagy, összefüggő részeken vizsgáztatnak. a termelőknek kevesebb vetőmagra volt szükségük, mint egy évvel korábban; az aszály ugyan csökkentette a vetőmag mennyiséget, ám kitűnő minőségű szaporítóanyagot sikerült fogni és így kevesebbel is beérhették, nem volt szükség „rátartásra”, rozból öt fajta volt készletben, az eladott mennyiség nagyjából az elmúlt évihez hasonló. őszi árpából a tavalyinál többet értékesítettek. ezuttal már 14 fajta vetőmagját forgalmazták. az érdeklődés azért nőtt meg, mert az újabb nevelésű növények meghatározott talajokon többet teremnek a búzával és ezzel megszűnt az üzemek korábbi tartózkodása; szívesen használják az őszi árpát, amelynek a termőterülete évről-évre növekszik.

a vállalat az 1984. évi tavaszi vetésekhez megfelelő készlettel rendelkezik. kilenc tavaszi árpa és négy zab vetőmagját kínálják, ezek többsége még külföldi - csehszlovák, ndk-beli és holland - ám kipróbálás alatt vannak a magyar fajták is. kukoricából több mint 40 hibrid áll majd rendelkezésre. ennél a növénynél az aszály befolyásolja a vetőmag-kinálatot, ezért részben a tartalék készleteket is felhasználják, és várhatóan szükség lesz egyes hibridek helyettesítésére is.

megkezdtek a kistermelők tavaszi vetőmag készletének csomagolását. az idén 46 millió tasakkal adták el a vetőmag szakboltokban és a kijelölt üzletekben. jövőre várhatóan 50 millióra lesz szükség. még ebben a hónapban a tavaszi készlet 90 százalékát kiszállítják a boltokba, illetve az elosztó raktárakba, és onnan folyamatosan töltik fel az üzleteket. a vállalat valamennyi kerti növény szaporítóanyagát értékesíti, és a kereskedelmen mulik, milyen ütemben rendelik meg a vetőmagvakat. /mti/

jf/zsu/ig jf hgy

00.12 141283 2330

--

sb0005 4 160 mtib1005

új reprintek

1983. december 14. - a téli könyvvásár amugyis gazdag választékát bővítve az állami könyvterjesztő vállalat reprint sorozata is két új kötettel jelentkezett a napokban. pák dienes: vadászattudomány című műve 1829-ben hagyta el először a nyomdát. szerzője az első magyar nyelvű vadászati szakkönyv összeállítója. az egyes fejezetekben ismerteti a korabeli vadászfegyvereket, a puszkapor és a golyóbisok készítését, a lövésmódokat és a vadászkutyák fajtáit, betegségeiket és gyógyításukat. a mű második felében vadászati kalendárium található, a kötetet bibliográfia és szakszótár zárja.

magyarországi mérgesnövények a címe kubinyi ágoston 1842-ben kiadott könyvének, amely most ismét széles körben hozzáférhetővé válik. a könyvaukción keresett darabjában kubinyi ágoston 51 magyarországon honos mérgező növényvel foglalkozik, a mérgesgombák felismeréséhez is utmutatót adva. ismerteti a növények leírásának botanikai szakkifejezéseit és jelentésüket.

a tervek szerint jövőre is több kötettel jelentkeznek a reprint sorozat, 1984-ben elsőként bartal antal a magyarországi latinság szótára című művét adják ki. /mti/

km/pá/ig ag hgy
00.12 141283 1169

--

sb0006 4 160 mtib1006

több a busz és a villamos az aranyvasárnapon

1983. december 14. - a karácsonyt megelőző hét végén, december 17-én és 18-án, szombaton és az aranyvasárnapon a szokásosnál jóval több autóbust és villamost állít forgalomba a budapesti közlekedési vállalat a vásárolni indulók utazásának segítése, a várható zsfoltság csökkentése érdekében.

mint arról gyene lászló, a bkv forgalmi igazgatója tájékoztatta az mti munkatársát: az autóbuszvonalakon 195-tel több jármű közlekedik majd, a villamosjáratokat 125 plusz szerelvény üzembeállításával sűrítik, s két metrószerelvényel több szállítja ezeken a napokon az utasokat, mint rendszeren. különösen a nagy üzletközpontokat érintő busz- és villamosvonalakon közlekedik majd több jármű: így például gyakrabban jár ezen a hét végén a 4-es és a

6-os villamos, a 7-es és a 12-es autóbusz. kispesztén, kőbányán, csepelen és rákoskeresztúron is a szokásosnál sűrűbben érkeznek majd a buszok a megállóhelyekhez. a bkv forgalomirányító központja figyelőszolgálatot is működtet ezen a két napon. a forgalom alakulását figyelemmel kíséző közlekedési szakemberek rádiótelefonon rendszeresen tájékoztatják a központot, hogy ha szükséges, a járművek átcsoportosításával igazodhasson a bkv a mindenkori utazási igényekhez. több év tapasztalata figyelmeztet arra, hogy a karácsonyi nagy bevásárlás idején általában idegesebbek, türelmetlenebbek az emberek. a bkv forgalmi igazgatósága kéri a fővárosiakat, hogy ezen a két napon is figyelmesen, körültekintően közlekedjenek. /mti/

na/tr/km/mz hgy

00.13 141283 1547

--

sb0007 4 160 mtib1007

major tamás ismét moliére-t rendez

1983. december 14. - a katona józsef színház karácsony előtt mutatja be moliére versailles-i rögtönzés és tudós nők című vígjátékait - a rendező ismét major tamás. a művész a versailles-i rögtönzést az ötvenes évek derekán várkonyi zoltánnal és marton endrével közösen állította színpadra ugyanitt, mányai lajos, rajz jános, kállai ferenc, tőkés anna, várkonyi zoltán, olty magda és ferrari violetta főszereplésével. a tudós nőket három esztendeje a színház- és filmművészeti főiskolán rendezte.

moliére a versailles-i rögtönzést 1663-ban írta azzal a céllal, hogy kigunyolja az őt támadó rivális királyi társulat patetikus játékstílusát, s megfricskázza a királyi udvar léhűtőit, nevetségessé tegye féltékeny kollégáit. ebben az egyfelvonásosban először vitte színpadra a kulisszák mögötti világot, élesen bírálva a színészek egymás közti kapcsolatait. e darabot mindig egy másik moliére-mű előjátékaként játsszák. a katona józsef színházbeli bemutatót most a tudós nőkkel ötvözték. ezt 1672-ben mutatta be moliére társulata. a jellemkomédia a kényeskedők folytatása, nevetségessé teszi a műveltség korabeli tulzóit, a kékharisnyákat. a szellemes gunyrajz a párizsi szalonok alakjainak görbe tükre.

az előadáson a szerepeket máthé ercsi, udvaros dorottya, csonka ibolya, molnár piroska, csomós mari, horváth józsef, benedek miklós, papp zoltán, gáspár sándor, balkay géza, szacsavay lászló és hollósi frigyos játssza. /mti/

i cs/ig ag hgy
00.13 141283 1502

--

sb0008 4 150 mtib1008

ünnepek előtt a vidéki üzletekben

1983. december 14. - országszerte egyre nagyobb a forgalom az üzletekben, a városok és a falvak lakói már most gondoskodnak arról, hogy mindent beszerezzenek az ünnepi asztalra. a hét elején újabb szállítmányok érkeztek a boltokba is. a győr-sopron megyei állatforgalmi és husipari vállalat üzeméből megkezdtek a karácsonyra szánt különféle füstölthúsok kiszállítását. az egyébként szokványos napi mennyiségen kívül az ünnepekre további 90 tonna sonkát és más füstölthúsokat hoznak forgalomba. folyamatosan érkeznek az üzletekbe győrből a kocsonyahus szállítmányok is. emellett szilveszterre 125 tonna virslit is csomagolnak a budapesti és a budapest környéki boltok számára.

pest megye üzleteibe is megérkeztek az újabb szállítmányok. édesipari termékekből a tavalyihoz képest az idén 5 százalékkal többet kínálnak. újdonság az, hogy a cukrászdákban viszonylag olcsón, diszdobozba is csomagolják a termékeket. új áru a megye üzleteiben a marcipános és a gyümölcsízű szaloncukor. bőséges az italkínálat is. a kaposvári huskombinátban is egyre több munkát adnak a közelgő ünnepek, megkezdődött például a poli-zacskós kocsonyahus kiszállítása. az idén megfelelő ellátás, s a továbbiakban is lesz bőségesen füstölt csülök, oldalas és császárszalonna a boltokban. az ünnepekre 350 mázsányi virslit szállítanak a kaposvári huskombinátból az üzletekbe.

a huskombinát megfelelő tartalékokról gondoskodott: december 22-től pótszállításokat is vállal, sőt ha igény lesz rá, 24-én és szilveszter napján gyorszállító ügyeletet tart. /mti/

vir/cser/káp/fe/s kz hgy

00.14 141283 1617

--

sb0009 4 170 mtib1009

,,hárfázik,, a balaton

1983. december 14. - az utóbbi napokban tovább hizott a balaton jégtakarója, ahogy a halászok mondják - már ,,beszél,, is a tó. az éjszakák és a nappalok hőmérsékleti különbségeinek hatására összezsugorodó, illetve kitáguló jégpáncél érdes hang kíséretében több helyen végig repedt. a jégmező a repedéskor durrog, csattog. a repülőgépek ugynevezett hangrobbanására hasonlító dörrenését hárfákra emlékeztető éles pengő hang és csilingelés követi. egyik-másik rianás tíz kilométer hosszúságban szeli át a jégmezőt. néhány partmenti szakaszon már kisebb torlódások is keletkeztek.

a jég munkát ad a hajósoknak is: több, mint harminc vízijármű körül vágják és törik a jeget, nehogy kárt tegyen a hajótestekben.
/mti/

szé/nmé/ig kz hgy
00.15 141283 0776

--

sb0010 4 150 mtib1010

befejeződött az ujborkok első fejtése tokaj-hegyalján

1983. december 14. - befejeződött tokaj-hegyalján az ujborkok első fejtése. a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát nagy pincészetében, a vidék nagy számu háztáji és kisegítő gazdaságának kis pincéjében együttesen mintegy 400.000 hektoliter must forrt ki. a borkok tisztulása, érése a magas cukortartalom miatt a szokásosnál tovább tartott. az első fejtések alapján a borászok úgy ítélik, hogy az idei termés többségéből száraz és édes szamorodni jellegű borok lesznek. a hosszantartó szárazság ellenére a hegyaljai borok jellegének megfelelő a savtartalom is. az átlagosnál lényegesen nagyobb arányu aszusodás miatt tolcsván, mádon és tarcalon még mindig nem fejeződött be az aszuszemek feldolgozása. a megdarált szemekből készített aszutésztát ugyanis a felöntött borral hosszabb ideig kell áztatni, hogy az íz-, illat- és zamatanyagok teljes egészében érvényesüljenek a kipréselt aszu-mustban. a hagyományos 3-4-5 puttonyos aszu mellett az idén erdőbényén sárgamuskotályból különleges, ugynevezett muskotályos aszut is készítenek. /mti/

kör/tné/s kz hgy

00.15 141283 1134

--

sb0011 4 160 mtib1011

borsod műemléki bibliográfiája

1983. december 14. - megjelent borsod megye műemléki bibliográfiája. a több mint 300 oldalas kötet a hajdani borsod, gömör, abauj-torna és zemplén vármegye mai borsod megyéhez tartozó részén található egyházi és világi, valamint népi műemlékekkel foglalkozó tanulmányokat, közleményeket, együttesen mintegy 8000 forrásanyagot ismertet. több mint háromszáz szerző könyvekben, folyóiratokban, napilapokban megjelent cikke mellett a bibliográfia feltünteti a levéltárakban található anyagot is. a bibliow
00.16 141283 0543

--

sb0012 4 160 mtib1012

műemlékek a város vérkeringésében

1983. december 14. - felújításuk után bekapcsolják az évszázados soproni műemléképületeket a város mai életének vérkeringésébe. az országos műemléki felügyelőség szakemberei új köntösbe öltöztetik a szent györgy utca 12.szám alatti eggenberg-házat. a rekonstrukciót úgy végzik, hogy a xvi.században emelt épület egykori értékeit kőkeretes ajtóit, faragott mestergereudás mennyezeteit láthatóvá teszik. reneszánsz loggiás belső udvarát pedig úgy képezik ki, hogy nyári szabadtéri koncertek rendezésére is alkalmas legyen. az épület hangulatos árkádjai alatt üzleteket nyitnak.

hasonlóképpen üzletek létesítésével csábitják majd a látogatókat a szomszédos szent györgy utca 14. számú műemlékházhoz, amelynek középkori részletei közül különösen értékes xv. századi lakótornya.

a műemléki belvárosban lévő storno-ház földszintje ételbárnak ad majd otthont. az új utca 2.számú ház alatti gambrinus-ház öreg falai között pedig, egykori rendeltetésének megfelelően, ismét vendéglő lesz a felújítás után. a múlt század első felében a nemzeti kávéház működött ott, amelynek korabeli falfestéseire a festék és mészrétegek alatt bukkantak rá a művészettörténészek. az emeleti helyiségekben xviii.századi falfestést találtak, amely korabeli életképet, színes viseletbe öltözött figurákat ábrázol. a jövőre kezdődő rekonstrukció után ezek a mostanáig elrejtett építészettörténeti értékek diszitik majd a vendéglő falait. /mti/

mzs/sza/s kz hgy

00.16 141283 1495

--

bel

- 10 -

1983.12.14.

sb0013 4 150 mtib1013

10 millió gombóc terven felül

1983. december 14. - teljesítette 1983 évi termelési tervét a győri hűtőház. az év hátralévő napjaiban már terven felül, több termelőszövetkezet melléküzemágának közreműködésével gombócot készítenek. úgy tervezik, hogy a tavaszig mintegy 600 tonna - körülbelül 10 millió darab - szilvás, barackos és egyéb ízesítésű - gombócot mélyhűtenek részben belföldre, részben exportra. /mti/

cser/sza/ig kz hgy
00.17 141283 0447

--

sb0014 4 150 mtib1014 /közönségszolgálat/

bélyegblokk az elloptott festményekről

1983. december 14. - a magyar posta bélyegblokkot jelentet meg a szépművészeti muzeumból a közelmúltban elloptott nagyértékű festményekről.

a hét bélyeget tartalmazó blokk keretrajzát andor andrás grafikusművész készíti /ugyancsak ő tervezte az idén megjelentetett raffaello-bélyegsort/, a bélyegképek alapjául az elloptott festményeket ábrázoló diafelvételek szolgálnak. az új blokkot a pénzjegynyomda készíti.

a tervek szerint az új bélyegblokk 1984. február végén, március elején kerül forgalomba, s 20 forintba kerül. /mti/

bi/s/ig sl hgy
00.18 141283 0607

--

bel

- 11 -

1983.12.14.

sb0015 4 150 mtib1015

negyven új nyilvános telefon vas megyében

1983. december 14. - negyven új nyilvános távbeszélőállomás szerelését kezdték meg vas megyében, hazánk telefonnal legrosszabban ellátott megyéjében. a munkákat még idén befejezik. a legtöbb új telefont - tízet - kőszeg lakói kapják, körmenden és szombathelyen 6-6 új állomást szerelnek fel. a megyeszékhelyen öt nyilvános telefonról az ország összes automata központjának készülékei hívhatók, míg a többi nyilvános állomás helyi beszélgetésekre lesz alkalmas. /mti/

kre/mmé/er kz hgy
07.55 141283 0541

--

sb0016 4 150 mtib1016

új viztorony mosonmagyaróváron

1983. december 14. - megkezdtek mosonmagyaróvár új viztoronyának üzembe helyezését. a mintegy 60 millió forintos költséggel emelt 54 méter magas acélóriás lényegesen javítja a 11 szintes lakóépületek vízellátását. acélszerkezetét a ganz-márag állította elő. összeszerelését hazánkban még nem alkalmazott módszerrel, a földön végezték el. a vízügyi tervező vállalat szabadalmának felhasználásával szervezett munka során az elfektetett lábakra ráerősítették a csonka gúla formájú 2000 köbméteres tartályt, majd az egész konstrukciót árbócdarukkal sinre emelték, s így csuszatták előre elkészített beton alapjára.

a viztorony a város épületei fölé magasodik, uralja a városképet, ezért tervezésekor külső megjelenésére is nagy figyelmet fordítottak. a kehely-szerű tartályt és a tartóoszlopokat úgy színezték, hogy harmonizáljanak a települést meghatározó épületek színeivel. /mti/

mzs/sza/er kz hgy
08.03 141283 0950

#

--

bel

- 12 -

1983.12.14.

sb0017 4 150 mtib1017

expornövelő fejlesztés a szolnoki mezőgép vállalatnál

1983. december 14. - exportfejlesztő hitel igénybevételével jelentős termelésbővítés és nagyobb méretű technológiai fejlesztés kezdődött a szolnoki mezőgép vállalatánál. a megközelítően negyedmilliárd forintos beruházás 1985-ben fejeződik be, s ennek eredményeként a vállalat 1986-ban már 160-170 millió forinttal növeli az általa készített takarmánybetakarító gépek, részegységek és eszközök konvertibilis elszámolású exportját.

a fejlesztés során többek között új lemezmegmunkáló központot szerelnek fel. korszerű, tetszés szerint vezérelhető gépei lehetővé teszik tekerceselt lemezek feldolgozását és takarékos darabolását, nagy frekvenciás, indukciós edzőberendezés beszerzésével a hőkezelés terén is önállósítják magukat. modernizálják továbbá a hajtóműgyártást, új megmunkáló központot, cnc vezérlésű esztergagépeket, forgácsolókat vásárolnak, korszerűsítik a hegesztést. a galvanizáló üzem bővítésével a vállalat gyártmányai, tömeg- és szalastakarmány-betakarító gépei tartósabb festést, esztétikailag szebb külsőt kapnak. /mti/

end/kné/er kz hgy
08.12 141283 1128

--

sb0018 4 160 mtib1018

új faluközpont rácalmáson

1983. december 14. - új faluközpont épült rácalmáson. a fejeér megyei nagyközség öt esztendővel ezelőtt válságos napokat élt át. a falu duna felé eső részén megmozdult a lösztalaj, s a földmozgás következtében több középület tönkrement, negyvenegy család otthona pedig lakhatatlanná vált. a terület további fejlesztésre alkalmatlanná vált. azóta a dunától nyugati irányban új faluközpontot alakítottak ki. ott épült fel az új tanácsház, a posta, az orvosi rendelő, az abc-áruház és az új iskolaépület. körülötte pedig lakótelepszerűen 175 új családi ház készült el, öt év alatt. a község igen jó finissal zárja az 1983. esztendőt, most adták át az öregek napközi otthonát, ahol husz idős ember számára adnak reggelit, ebédet, és tévézhetnek, rádiózhatnak, olvashatnak kedvükre. karácsonyra pedig már az új, másfélmillió forintos költséggel épült házasságkötőteremben mondhatják ki a párok a boldogító igent. ez a tanácsházhoz csatlakoztatott épületrész, több célt is szolgál majd. a házasságkötésen kívül itt tartják a nagyközség tanácsüléseit, és társadalmi rendezvényeit. a terem nyolcvan ember befogadására alkalmas.

h°

bel

- 13 -

1983.12.14.

a fél évtizede megmozdult duna-parti részen pedig kiskertek alakultak ki. most foglalkoznak a gondolattal, hogy könnyűszerkezetes anyagból hétvégi házak építését engedélyezik, mert festői a környezet, a rácalmási kis-duna-ág pedig a horgászok kedvelt paradicsoma. /mti/
sas/fné/er kz hgy
08.28 141283 1455

--

sb0019 1 180 mtib1019

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0011 mtib1011 sz. /borsod műemléki bibliográfiája/ hírünk 8. sorától a szöveg helyesen:

... található anyagot is. a bibliográfia a műemlékeket feltüntető térképekről is áttekintést ad. /mti/

/mti/ er
08.51 141283 0262

--

sb0020 4 150 mtib1020

elnémult telefonok

1983. december 14. - a posta tájékoztatása szerint eddig ismeretelen okból szerda reggelre hat kábel meghibásodott a józsefvárosi telefonközpont területén, s ennek következtében 1800 előfizető telefonja elnémult.

a posta szakemberei megkezdték a hiba behatárolását, s csak ezt követően válik lehetővé a javítás. /mti/

mg er pr
08.58 141283 0366

h°

--

sb0021 4 150 mtib1022

ezertechnik kereskedelmi gazdasági társaság

1983. december 14. - az ezermester vállalat és a skála-coop ezertechnik néven kereskedelmi gazdasági társaságot hozott létre. céljairól, terveiről tartott sajtótájékoztatót szerdán könye jeno, az ezermester igazgatója. elmondta: január 1-től a két alapító vállalatból a társaság veszi át a nagykereskedelmi tevékenységet. ezzel kívánják jobban ellátni a kiskereskedelmi hálózatot olyan cikkekkel, elektromos barkácsgépekkel, kéziszerszámokkal, anyagokkal, kisebb betonkeverőkkel, amelyek iránt - a lakásépítésekkel és korszerűsítésekkel egyidejűleg - növekedett a lakosság igénye, és amelyeket eddig a két vállalat külön-külön forgalmazott.

a gépeket, szerszámokat 10-15 belföldi vállalatból szerzik be, de számos cikkre tesznek szert árucseréből, áruházi és határmenti cseréből. ugyancsak termékekkel fizetnek azokért a cikkekért, amelyek a fejlődő, illetve tőkés országokból érkeznek. ellentétként főként kéziszerszámokat, hegesztő trafókat, a mechanikai művek, a kéziszerszámgyár és a trakisz szövetkezet termékeit szállítják partnereiknek.

a hazai felvevőpiac: valamennyi skála áruház, prizma áruház és az ezermester bolthálózat. jövő évre a társaság 500 millió forint értékű belföldi forgalmat tervez, ez mintegy 20 százalékkal több, mint idén a két vállalat együttes nagykereskedelmi értékesítése.

/mti/

mg/ka/kö pr
10.11 141283 1396

-.-

sb0022 4 130 mtib1023 /közönségszolgálat/

farsangi lottó

1983. december 14. - a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatja a fogadókat, hogy a január hónapra forgalomba hozott előfizetéses lottószelvényeken 5. játékhétként a farsangi lottó is szerepel. így a januári előfizetéses lottószelvény 5 számsorsoláson és 2 tárgynyereménysorsoláson vesz részt. farsangi lottószelvényt december 27-től külön is árusítanak. /mti/

be/sl/zsu pr
10.32 141283 0412

H

-.-

sb0023 4 130 mtib1026

balesetek

1983. december 14. - nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját bennor meftah mohammed 25 éves tanuló, libiai állampolgár, budapesti lakos; a xi. kerület hengermalom ut és szerémi ut kereszteződésénél egy villanyoszlopnak ütközött. bennor sérüléseibe a helyszínen belehalt, utasát súlyos sérüléssel kórházba szállították.

dabas külterületén gázsó jánosné 38 éves bedolgozó, alsónémedi lakos személygépkocsijával előzés közben áttért az uttest bal oldalára, és ott összelütközött egy másik személygépkocsival. a baleset következtében gázsóné a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gázsóné megsértette az előzés szabályait.

nagycenk külterületén lex győző 22 éves téeszttag, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte horváth józsef 55 éves betanított munkás, nagycenki lakost. a baleset következtében mindketten életüket veszítették. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett. /mti/

pá/zsu pr
10.50 141283 1041

-.-

sb0024 4 150 mtib1027

javuló piaci munka - sikeres exporttermékek /1. rész/

1983. december 14. - a piaci verseny erősödése egyre inkább arra kényszeríti a magyar exportőröket, hogy rendszeresen tájékozódjanak a vevők, a felhasználók véleményéről, megismerjék kívánságaikat, s azokhoz az újabb szállítmánynál, a termékek továbbfejlesztésénél rugalmasan alkalmazkodjanak.

a bőripari termékek értékesítésével foglalkozó külkereskedelmi vállalat, a tannimpex évente mintegy 15-20 szakvásáron mutatja be bővülő kínálatát, teszteli a véleményeket. igen sikeres volt a legutóbbi moszkvai árubemutató, ahol cipőket, bőrdíszműveket és kesztyűket egyaránt kiállítottak. a vásárló, a raznoexport külkereskedelmi vállalat képviselői elégedetten nyilatkoztak a látottakról, és már több 1984-es szállításra kötöttek szerződést. a külkereskedelmi vállalat tőkés exportját az idén a tervezettnél nagyobb mértékben bőviti. ezt többek között elősegítette az is, hogy

14

az őszi párizsi bőrhéten sikeresen szerepeltek a minőségi, a szigetvári, a sabaria cipőgyár és a hunor pécsi vállalat termékei. az idén elsősorban a cipők kivitelét tudták növelni, s ezek a termékek a nyugat-európai - igen gazdag választékot kínáló - piacon ma már a közepesnél jobb kategóriába tartoznak. sőt, a vevők véleménye szerint néhány exportált cipő és kesztyű már megközelíti a legjobbak minőségét. *kesztyű és bőrházi*

az artex külkereskedelmi vállalat, amely mintegy 500 cikksorozat külföldi értékesítésével foglalkozik, három éve elsősorban magyar butorok kivitelével ért el figyelemre méltó eredményeket a tengerentúlon. az usa-ban elsősorban ugynevezett stíl- és barokk-, illetve modern butorok exportját kezdték meg. a gyártók és az exportőrök figyelembe vették az európaiktól lényegesen eltérő ízlésvilágot, s ennek megfelelően a korábban exportáltaktól eltérő méretű és külsejű termékekkel jelentek meg. mindezek eredményeként 1981 óta minden évben megduplázták az értékesített mennyiséget, s hasonló fejlődéssel számolnak 1984-re is. jelenleg már minden kategóriában - az olcsótól az igényesig - szállítanak termékeket. /folyt. köv./

pf/mi/kö sl bam pr
11.17 141283 2121

-.-

sb0025 4 150 mtib1028

javuló piaci munka - sikeres exporttermékek /2. rész/

a tengerentúlon ért el számottevő sikert az ikarus gyár is, amely az esztendő végéig 40 csuklós buszt szállít az amerikai milwaukee-be. huszonöt járművet nemrég indítottak utnak, s öt busz a napokban készült el. a tervek szerint december végéig a többi is átadják. a gyár rendkívül rövid határidőt vállalva exportál a tengerentúltra. munkaszervezéssel, a gépek és a brigádok átcsoportosításával lényegesen gyorsabbá tették a szerelést. míg korábban hetente egy ilyen autóbusz készült el, addig ma már naponta összeszerelnek egy járművet. az amerikai piacon a gyár 1980-ban jelentkezett, s két évi erőteljes piacfeltáró munkájuk eredményeként megérkezett az első rendelés is csuklós autóbuszokra. azóta mintegy 200-at szállítottak tengeren túlra, s ma már az usa-ban és kanadában egyaránt elismert névnek számít az ikarus. 1984-re újabb ötven buszra kaptak megrendelést, ezuttal houstonból.

kedvező évet zár az idén a chemolimpex külkereskedelmi vállalat, amelynek tőkés exportja várhatóan 10 százalékkal haladja meg a múlt esztendeit, s értéke eléri a 15 milliárd forintot. a vegyiparban az

as 14

elmúlt években végrehajtott fejlesztések eredményeként számos termék minősége ma már eléri a világszínvonalat. például a borsodi vegyi kombinát által gyártott pvc-por - amelyet japán technológia felhasználásával készítenek - a vevők véleménye szerint kiemelkedő minőségű. a vállalat a terméket nyugat-európába és a tengerentúltra egyaránt exportálja. a jó minőségű termékkel a külkereskedelmi vállalat a viszonylag nehéz értékesítési viszonyok között is meg tudta tartani piaci pozícióit, sőt az idén az eladási árakat is bizonyos mértékben emelheték. ez azért is figyelemre méltó, mert jelenleg a vegyipari termékek piacát általában nyomott árak jellemzik. /mti/

pf/sz/mi/kö sl bam pr
11.27 141283 1853

-.-

sb0026 4 130 mtib1030

befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /1. rész/

1983. december 14. - jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xxxi. ülészsaka. az ülészsak jegyzőkönyvét az országházban marjai józsef és nyikolaj talizin, miniszterelnök-helyettesek írták alá. jelen volt kapolyi lászló ipari miniszter, váncsa jenő mezőgazdasági és *Φ* veress péter külkereskedelmi miniszter és ballai lászló, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője, valamint vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

Φ élelmezésügyi

a bizottság - amely 1964 februárjában alakult meg - közel két évtizedes tevékenységével nagymértékben hozzájárult a két ország gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének fejlesztéséhez. marjai józsef és nyikolaj talizin megállapította, hogy a jelenlegi ülészsak előkészítése és lefolytatása azt bizonyítja, hogy a bizottság és szerveinek munkája szervezettségben, konkrétságban, gyakorlatiasságban jelentős előrelépést mutat. ezt különösen nagyra értékelték, mert a nemzetközi helyzet és a világgazdaság mai viszonyai között mindkét ország érdekei nemcsak a kapcsolatok fejlesztését, de az együttműködés gazdaságosságának és eredményességének erősítését is megkövetelik. miután a bizottság ülészsaka megelőzte a magyar népköztársaság és a szovjetunió 1986-1990 közötti évekre vonatkozó tervkoordinációját, a tárgyalások már jórészt a következő ötéves tervben megvalósítandó együttműködés előkészítését is szolgálják.

as 14

az ülészakon kiemelten foglalkoztak a magyar párt- és kormányküldöttség 1983 júliusi, szovjetunióbeli tárgyalásain meghatározott feladatok teljesítésével. a felsőszintű tárgyalásokat követően egyeztetett intézkedési terv készült a legfontosabb tennivalókról. ebben célul tűzték ki többek között az agráripari komplexum ágazataiban a mikroelektronika és a robottechnika, a közszükségleti cikkek gyártásában megvalósítandó hosszú távu együttműködési megállapodások kidolgozását. meghatározták a feladatok teljesítésének határidejét, és kijelölték a végrehajtásért felelős minisztériumokat. az intézkedési tervben megfogalmazottak a tervkoordináció menetével szoros összhangban vannak. az intézkedési tervet - amelynek végrehajtása jól halad - a bizottság megerősítette, annak végrehajtását szervezi és ellenőrzi. /folyt. köv./

pf/mi/kö bam pr
11.40 141283 2396

-.-

sb0027 4 130 mtib1031

befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /2. rész/

megvizsgálták több szovjet ipari üzem rekonstrukciójában és műszaki felújításában való magyar részvétel feltételeit. megállapították, hogy a likinói autóbuzsgyár rekonstrukciója első szakaszának feladatait a magyar fél maradéktalanul teljesítette. szükségesnek tartják, hogy az érdekelte minisztériumok a rekonstrukció második szakaszára vonatkozó végleges döntést hozzák meg és gyorsítsák meg a szerződés kötést. befejezték a krasznodari butorgyár műszaki felújításában való magyar részvételt szabályozó egyezménytervezet, valamint a munkaprogram egyeztetését, és aláírták a tárcaközi egyezményt. a megállapodás alapján a magyar vállalatok készítik a rekonstrukcióhoz szükséges terveket és a felújításhoz gépeket, berendezéseket is szállítanak. a felek megelégedéssel állapították meg, hogy a szovjet üzemek rekonstrukciójára vonatkozó eddigi megállapodások végrehajtása a szerződéseknek megfelelően halad, és mindkét fél számára jelentős előnyökkel jár. ezért a két ország kormánya támogatja, hogy már a jelenlegi tervidőszakban bővítsék az ilyen jellegű együttműködést. a magyar fél felhívta a hazai vállalatok figyelmét, hogy a szovjetunió ipari, elsősorban könnyű- és élelmiszeripari rekonstrukcióiban való részvétel lehetőségét saját maguk is keressék.

a bizottság áttekintette az 1983. évi kölcsönös áruszállítások teljesítését, és az 1984. évi árucseré-forgalom előkészítéséből adódó feladatokat. megállapította, hogy az ez évi kölcsönös áruszállítások értéke előreláthatóan meghaladja 200 milliárd forintot. magyarország számára a népgazdaság működéséhez szükséges

cs 14

nyers- és alapanyagok, energiahordozók, gépek, vegyi áruk és közszükségleti cikkek biztosítása érdekében kiemelt fontosságú a szovjetunióval folytatott külkereskedelem. értékelve a két ország közötti árucserét, mindkét részről hangsúlyozták, hogy az mennyiségében és szerkezetében egyaránt tükrözi a szükségleteket. felhívták a figyelmet a külkereskedelmi szállítások felgyorsítására, a termékek minőségének javítására, az érvényes szabványok betartására. utasították a két ország illetékes szerveit, hogy folyamatos munkával, közös erőfeszítéssel mielőbb pótolják a meglévő lemaradásokat. a tervszerű gazdálkodás feltételeinek biztosítása érdekében lényegesnek tartották, hogy a külkereskedelmi minisztériumok képviselői lehetőleg az év végéig aláírják az 1984. évi árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet. /folyt. köv./

pf/mi/kö bam pr
11.42 141283 2482

-.-

sb0028 4 130 mtib1032

befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /3. rész/

az ülészakon az áru fuvarozás javítására hozott intézkedéseket értékelve megállapították, hogy tervszerű munkával, az ütemesség javításával csökkennek a vasuti szállításban meglévő feszültségek. igényelték a vasuti szervezetek és az illetékes vezetők szélesebb körű, közvetlenebb együttműködését. a bizottság továbbra is figyelemmel kíséri az áru fuvarozás helyzetét, és konkrét intézkedésekkel segíti a szállítási kötelezettségek teljesítését.

a jelenlegi ötéves tervben hazánkban a szovjetunió műszaki közreműködésével 25 létesítményt helyeznek üzembe. ezek együttes értéke meghaladja az előző ötéves tervben elkészült hasonló létesítményekét. az együttműködés egyik kiemelkedő eredménye a paksi atomerőmű építése. a bizottsági tárgyalásokon megállapodtak abban, hogy megvizsgálják a lehetőségeket: miként lehetne a második blokk üzembe helyezését a jelenlegi tervhez képest előrehozni.

az ülészakon elemezték az 1984-85 közötti időszakban bevezetésre előirányzott műszaki-tudományos témák megvalósítását. megelégedéssel állapították meg, hogy e téren rövid idő alatt lényeges minőségi változásokat sikerült elérni. az e téren folytatott együttműködés hatékonyságát igen nagy mértékben növelte, hogy az érdekelte szervezetek a közös munka jelentős részét ma már szerződéses alapon végzik. a bizottság elismerően szólt a megállapodások megvalósításában résztvevő intézmények munkájáról, s kiemelte, a kutatási eredmények gyorsabb hasznosítása, bevezetése, valamint a közösen kifejlesztett új technológiák és berendezések

cs 14

gyakorlati alkalmazásának fontosságát. mindez elősegíti a népgazdaságok termelési szerkezetének korszerűsítését.

a gyártásszakosítás és kooperáció alapján dinamikus fejlődik az együttműködés a rádióiparban. ennek keretében a jelenlegi tervidőszakban mintegy 600 millió rubel értékű áru cseréjére kerül sor. egyre jelentősebbé válik a szellemi export is. a bizottság pozitívan értékelte az építő- és utépitő-gépgyártásban elért eredményeket. a tárgyaláson kiemelték az építőipari kisgépek gyártásában az együttműködés továbbfejlesztésnek fontosságát. beható eszmecsere folytattak a traktor- és mezőgépgyártási kooperáció - mindenekelőtt a zöldségtermesztéshez, valamint a kémiai növényvédelemhez szükséges gépek kooperációs gyártásának lehetőségeiről. a magyar fél kifejezte érdekeltségét, hogy ezen a területen is részt vegyen a szovjetunió élelmiszerprogramjának megvalósításában. célul tűzték ki a kereskedelmi munka felgyorsítását, valamint azt, hogy az illetékes külkereskedelmi szervezetek a feladatok végrehajtásába is aktívabban kapcsolódjanak be. /folyt. köv./

pf/mi/kö bam pr
11.43 141283 2701

sb0029 4 130 mtib1033

befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /4. rész/

a bizottság áttekintette a korábbi határozatok teljesítésének helyzetét. megállapította, hogy 1984. évi tevékenységének messzemenően elő kell segítenie a két ország 1986-1990 közötti évekre vonatkozó tervezési tárgyalásait. ezt a bizottság a most jóváhagyott 1984. évi munkatervében érvényesítette.

nyikolaj talizin budapesti tartózkodása során marjai józsef és kapolyi lászló társaságában látogatást tett a központi fizikai kutató intézetben.

a szovjet küldöttség szerdán elutazott hazánkból. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren marjai józsef búcsúztatta. jelen volt vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

pf/mi/kö bam pr
11.45 141283 0750

As 14

sb0030 4 130 mtib1034

a magyar televízió sikere a prix italia-n

1983. december 14. - a világ legrangosabb televíziós versenyén, a capriban megrendezett prix italia-n magyar siker született. a magyar televízió zenés színházának hét főbűn című songoperája elnyerte a zsűri különdíját.

a prix italia a világ egyetlen olyan nemzetközi televíziós versenye, amelyet három kategóriában - dráma, dokumentum és zene - rendeznek meg minden esztendőben valamelyik olasz városban. a különdíjas magyar produkciót a zenés tv-színház 1981-ben mutatta be itthon, először dolgozva fel brecht-weill-művet. a songopera eredeti címe: a kispolgár hét halálos főbűne. a televíziós változatban a főszerepet kutvölgyi erzsébet énekelte és molnár mártá, az operaház balerínája táncolta. a négy férfi szereplő keönch boldizsár, fülöp attila, polgár lászló és gregor józsef volt.

a zenés tv-színház produkciójának dramaturgja bánki lászló, gyártásvezetője lakatos györgy, operatőre szalay andrás, rendezője kerényi imre volt. a tv-előadást sándor jános vezényelte. /mti/

1 cs/sa ag pr
12.08 141283 1064

sb0031 4 160 mtib1035

felölt- és gyermekkönyvtár nyílt békásmegyeren

1983. december 14. - szerdán gyarapodott a fővárosi szabó ervin könyvtár hálózata: a iii. kerületben, a juhász gyula utca 6. szám alatt 170 négyzetméter alapterületű, mintegy 20 ezer kötetes felöltkönyvtárat adtak át az olvasóknak. a fővárosi tanács beruházásában, egymillió forintos költséggel épített új létesítményt kiss jení, a fővárosi szabó ervin könyvtár főigazgatója nyitotta meg. emlékeztetett arra, hogy ma már a főváros lakosságának 27 százaléka él lakótelepeken, ám ezeken az olykor városnyi településeken gyakran hiányoznak a kulturális intézmények. a lakótelepeken élők természetes igénye - mondta -, hogy a lakásuk közelében juthassanak hozzá olyan kulturális alapszolgáltatásokhoz, mint például a könyvkölcsönzés.

a felöltkönyvtárnak - ahol zömmel szépirodalmi műveket találhatnak az olvasók, de szakkönyvekből, folyóiratokból és napilapokból is válogathatnak - ugyanezen a napon gyermekrésze is

As 14

nyílt. a III. kerület, Füst Milán utca 1. szám alatt 170 négyzetméter alapterületen több mint 7000 kötet áll a kisiskolások és a nagyobb diákok rendelkezésére. a gyermekkönyvtárat úgy alakították ki, hogy előterében kiscsoportos foglalkozásokra, a könyvtárhasználati szokások elsajátíttatására is lehetőségük nyílik a pedagógusoknak, illetve a könyvtár munkatársainak.

a két - árkádok beépítésével létrehozott - bibliotéka átadása régi hiányt pótol, hisz a békásmegyerieknek mindaddig nem volt lehetőségük könyvek kölcsönzésére a lakóhelyükön. /mti/

na/pá/sa ag pr
12.14 141283 1559

-.-

sb0032 4 130 mtib1036

elhunyt dr. hegedüs pál

1983. december 14. - dr. hegedüs pál, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a szarvasi járási tanács nyugalmazott elnöke, aki 1929 óta volt a párt tagja, 83 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatásáról később intézkednek.

az mszmp szarvasi városi-járási bizottsága

/mti/ bty/ke/sa st ie
13.08 141283 0364

-.-

sb0033 4 160 mtib1037

képzőművészeti karácsonyi vásár salgótarjánban

1983. december 14. - képzőművészeti karácsonyi vásár nyílt szerdán a salgótarjáni józsef attila művelődési központban nógrád megyében élő és alkotó festők, grafikusok, szobrászok alkotásaiból. a kiállításnak is reprezentatív kereskedelmi akció lehetővé teszi, hogy az érdeklődők a helyszínen vásárolhassanak a többi között

as 15¹⁵

idősebb szabó istván faszobraiból, réti zoltán, iványi ödön, földi péter, radics istván, czinke ferenc olajfestményeiből, grafikáiból, mészáros erzsébet iparművész falitextiljeiből, erdei sándor üvegtervező munkáiból. a salgótarjáni képzőművészeti karácsonyi vásár december 22-ig tart nyitva. /mti/

csiz/mfné/sa st ie
13.13 141283 0704

-.-

sb0034 4 180 mtib1038 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. december 14. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. december 14-én 13.00 órakor:

tovább tart a csendes, hideg idő

európa legnagyobb részén továbbra is igen hideg az idő. a szovjetunió területén elszórtan havazik, illetve északon hófúvások is kialakulnak.

az atlanti-óceán felől enyhe léghullámok közelítenek a szárazföld belseje felé. egyelőre azonban csak a partvidéken okoznak felhősödést és csapadékot. ma reggel a brit szigetekről és a skandináv félsziget déli feléből jelentettek nagy esőzést és erős szelet. kontinensünk legnagyobb részén viszont nincs számottevő csapadék, de gyakori a köd. az enyhe levegő, illetve az erős felhősödés még távol marad közép-európától, ezért hazánkban holnap estig nem lesz jelentős változás.

kedden magyarország fölé egy vékony felhőréteg húzódott, amin keresztül csak gyengén, vagy alig süttött a nap. voltak egész nap borult, és ködös vidékek is. egy-két helyen hószállingózás is előfordult. a hőmérséklet csúcserőke általában minusz 1-6, de a borult és ködös helyeken minusz 7-10 fok között alakult.

éjszaka vastagodott a felhőtakaró, és emiatt kissé mérséklődött a lehülés. hajnalban minusz 5 és minusz 15 fok között volt a hőmérséklet, és az északi megyékben volt a hidegebb. ma délelőtt sokfelé erősen felhős, néhol ködös, másutt napos idő volt. egy-két helyről hószállingózást jelentettek. a hőmérséklet 11 órára minusz 4-9 fok közé emelkedett.

as 15¹⁵

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 6,3 fok volt, ez 7,6 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten mínusz 3 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1033 mbar, alig változik.

/folyt.köv./ zsu ie
13.20 141283 1755

-.-

sb0035 4 180 mtib1039 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás csütörtök estig:

-----
folytatódik a változóan felhős, párás, éjszaka sokfelé, napközben elszórtan ködös idő. csak jelentéktelen hószállingózás fordul elő. a nyugat-dunántulon napközben megélénkül a déli szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 7-12 fok között, a derült, hóval borított részeken mínusz 15 fok körül alakul.

a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az ország nagy részén 0 és mínusz 5 fok között várható, de a tartósan ködös helyeken mínusz 5 fok alatt marad.

várható időjárás budapesten csütörtök reggelig:

-----
változóan felhős, párás, éjszaka ködös idő lesz. legfeljebb hószállingózás fordul elő. a légmozgás gyenge marad. a késő esti hőmérséklet mínusz 5-7, a csütörtök hajnali mínusz 6-8 fok között alakul.

a duna vízállása budapestnél 110 cm, hőmérséklete 0,8 fok.

/mti/ zsu ie
13.25 141283 0998

as 1515

-.-

sb0036 4 130 mtib1040

vadászati egyetem keszthelyen

1983. december 14. - a keszthelyi agrártudományi egyetem és a tit zala megyei szervezete a nagyszerű nyári egyetem mintájára 1984. január 23-29. között megrendezi a téli vadászati egyetemet. erről tartottak sajtótájékoztatót szerdán keszthelyen. elmondták, hogy az előadások, filmvetítések és bemutatók színhelye a keszthelyi helikon szálló és az egyetem épülete lesz. a már a nyáron szétküldött meghívókra ausztriából, az nszk-ból és svájc-ból is érkeztek jelentkezések. a kurzust azzal a céllal szervezték meg, hogy bemutassák a magyarországi vadgazdálkodást, a felsőfokú oktatási intézményekben folyó vadgazdálkodási oktatást, a vadászati lehetőségeket, s hogy ezzel is elősegítsék a téli idegenforgalmat. előadások hangzanak el többek között a magyarországi vadgazdálkodásról, a vadászat és környezetvédelem kapcsolatáról, a vadászat jogi problémáiról. az előadók egyetemi tanárok és vadgazdálkodási szakemberek lesznek. a vadászati egyetem ideje alatt trófeakiállítás rendeznek a keszthelyi helikon szállóban, s a résztvevők a közeli gyenesdiási lőtérén lövészversenyen is részt vesznek. /mti/

tóa/kné/kö st ie
13.28 141283 1163

-.-

sb0037 4 150 mtib1042

tejipari sajtótájékoztató

1983. december 14. - eredményes évet zárhat a tejipar - erről és a jövő esztendői tervekről tartott sajtótájékoztatót szerdán a tejipari vállalatok trösztje. a tröszt vezetői elmondták: a mezőgazdasági üzemekkel és a kereskedelemmel kialakított jó együttműködés eredményeként az idén biztosították a lakosság színvonalas ellátását termékeikből. a tervezettnél mintegy negyven millió literrel több tejet vettek át és dolgoztak fel. az üzemek száma is nőtt, az év során kezdte meg a termelést a szekszárdi sajtüzem, a pásztói tejüzem és a makói krémfehérsajt-üzem, amely elsősorban exportra termel, emellett befejeződött a zalaegerszegi sajt- és a bácsbokodi túróüzem rekonstrukciója, mindez szintén hozzájárult a választék bővítéséhez, a megfelelő kínálathoz.

a jövő évi feladatok közül különösen fontos, hogy a tejtermelés színvonala ne csökkenjen. ennek érdekében január 1-től a tröszt emeli a tej termelői árát, ily módon kifizetődőbbé válhat a tehenészetek tevékenysége. fokozott gondot fordítanak a minőség

as 1555

javitására is. január elsejétől a nagyüzemi tehenészetekben életbe lép a bakteriológiai minőségtől függő differenciált felvásárlási árrendszer, s ezzel a termelők anyagilag is fokozottan érdekeltek a jobb minőségű tej szállításában. a jobb minőségű alapanyag arányának növelésével lehetővé válik, hogy az ipar is bővitse az értékesebb, tovább eltartható tej, sajtok és más készítmények arányát. a vállalatok törekednek a zacskós tej csomagolásának fejlesztésére, és a tatabányai tejüzemben már gyártott féltartós tej előállításának növelésére.

jövőre egész sor újdonsággal bőviti az ipar a tejtermékek választékát. a debreceni tejüzemben magyar-bolgár kooperációban megkezdik a bolgár típusu joghurt gyártását, megjelenik az alacsony zsírtartalmu lestyános, fokhagymás és paprikás ízesítésű sajt, az egri üzem gyümölcs-ízesítésű zselét és fagyaltokat hoz forgalomba, a soproni új tejipari üzemben pedig édes és fűszeres vajkrémeket állítanak elő, s forgalomba kerül az üdítő hatású narancsos tejital. ugyancsak újdonság lesz a tejfölös turó, amely műanyag pohárban kerül a boltokba. /mti/

kg/kö/bam/zsu ie
13.37 141283 2171

--

sb0038 4 150 mtib1043

külföldi ujságírók magyarországon

(meghívására)

1983. december 14. - az országos idegenforgalmi hivatal december 13-án és 14-én a vezető osztrák napilapok és az osztrák idegenforgalmi szaksajtó, valamint a külföldi hírügynökségek bécsi irodájának munkatársai tettek látogatást hazánkban. dr. czeplédi józsef, az országos idegenforgalmi tanács titkára és markó józsef, sopron város tanácsának elnöke tájékoztatót adott idegenforgalmunk eredményeiről, gondjairól és a további tervekről. ismertették az ujságírókkal az 1984. évi budapesti tavaszi fesztivál és az utazás '84 kiállítás programját. /mti/

bi/tr/bam/zsu ie
13.59 141283 0619

as 1555

--

sb0039 4 130 mtib1044

az országgyűlés külügyi bizottságának ülése

1983. december 14. - szerdán a parlamentben ülést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága. a tanácskozáson - melyet gyenes andrás, a bizottság elnöke vezetett - részt vett és felszólalt péter jános, az országgyűlés alelnöke, jelen volt dr. várkonyi péter külügyminiszter és vincze imre pénzügyminiszter-helyettes.

a bizottság roska istván külügyminiszter-helyettes előadásában meghallgatta, megvitatta és jóváhagyta a külügyi tárca 1984. évi költségvetési tervezetét.

a testület áttekintette a fegyverkezési hajzában előállott új helyzetet, és a fegyverkezés megállításáért, a leszerelésért, az emberiség békéjéért folytatott küzdelem időszere feladatait. a téma előadója nagy jános külügyi államtitkár és szücs ferenc altábornagy, vezérkarifőnök-helyettes volt.

a külügyi bizottság megtárgyalta a ciprusi köztársaság parlamentjének a magyar országgyűléshez küldött nyilatkozatát, amely a ciprusi török közösség vezetői által kikiáltott, ugynevezett független állammal kapcsolatban kialakult, bonyolult helyzetet ismerteti. a külügyi bizottság rámutatott, hogy a magyar népköztársaság változatlanul sikra száll ciprus területi egységéért, függetlenségéért, el nem kötelezett státuszáért; valamennyi külföldi katonai erőnek a szigetországból történő kivonásáért. a ciprusi kérdés tartós és igazságos rendezése a két népköztársaság törvényes érdekeinek figyelembe vételével, s az enssz vonatkozó határozataival összhangban lehetséges.

a külügyi bizottság ezt követően elfogadta az 1984. évi munkatervét.

a vitában felszólalt barcs sándor /budapest/, darvasi istván /budapest/, kállai gyula /hajdu-bihar m./, lukács jános /zala m./, pethő tiber /budapest/, rusz márk /csongrád m./, stock jános /veszprém m./ és tauszt jános /pest m./ képviselő. /mti/

pá/sa ag ie
13.59 141283 1849

as 1555

--

sb0040 4 130 mtib1045

szmt elnökségi ülés borsodban - a dolgozó nők helyzete

1983. december 14. - a dolgozó nők helyzetével, élet- és munkakörülményeivel foglalkozott szerdai ülésén a szakszervezetek borsod megyei tanácsának elnöksége. a témakörben végzett részletes vizsgálat megállapította, hogy a megyében az elmúlt évek során tovább nőtt a dolgozó nők száma. a munkaképes korú nők hetvennégy százaléka ma már aktív kereső, s ez az arány husz százalékkal nagyobb a nyolc évvel ezelőttnél. a növekedés jelentős részben annak köszönhető, hogy a megye párt- és állami vezetése a szakszervezetekkel és az ipari, mezőgazdasági üzemekkel együtt megkülönböztetett figyelmet fordított nőket foglalkoztató munkahelyek létesítésére. ugyanakkor a nők átlagkeresete alig több, mint hatvan százaléka a hasonló munkát végző férfiakénak. ott viszont, ahol teljesítménybérben dolgoznak, egyazon munkakörben csak tíz-tizenkét százalékkal kevesebb a nők keresete a férfiakénál. a több mint harmincezer dolgozó nő naponta ingázik, s ez különösen nagy terheket ró a családos, gyermekes anyákra.

a gyermeket váró, a többgyermekes és a gyes-ről visszatérő nők gondjainak könnyítéséhez jelentős segítséget nyújtanak az üzemek, elsősorban az ipari nagyüzemek. az élelmiszeriparban dolgozó egy és többgyermekes édesanyákat nem osztják be éjszakai műszakra. a lenin kohászati művekben, az ózdi kohászati üzemekben, a miskolci pamutfonóban a terhes nők részére egyműszakos üzemeket, illetve szalagokat hoztak létre. számos borsod megyei üzem biztosítja, hogy a gyes-ről visszatérők csak egy műszakban dolgozzanak.

a szakszervezeti bizottságok szorgalmazzák a nők tanulását. az elmúlt két év során több mint hatezer dolgozó nő fejezte be általános iskolai tanulmányait és mintegy háromezren szereztek felnőttként szakmát az elmúlt néhány év során. továbbra is általános jelenség viszont, hogy az üzemekben, intézményekben kevés a vezető beosztásban dolgozó nők száma. ugyanez vonatkozik a különböző társadalmi szervezetek vezető testületeire is. e téren a szakszervezeteknél a legjobb a helyzet, ahol a titkárok hatvanhat és a bizalmiak negyven százaléka nő.

a szakszervezetek továbbra is szorgalmazzák a nőket érintő szociális kedvezmények növelését, a gyermekes anyák intenzívebb segítségét, s a nőknek a vezetésbe való nagyobb arányú bevonását.
/mti/

bas/tné/st/mz ie

14.25 141283 2361

--

sb0041 4 130 mtib1046

korom mihály látogatása a ix. kerületben

1983. december 14. - korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán a főváros ix. kerületében töltötte munkanapját. első útja a kerületi pártbizottság székházába vezetett, ahol gál lászlóné, a pártbizottságának első titkára és szabados lászló tanácselnök tájékoztatta ferencváros életéről, munkájáról, majd korom mihály a városrész politikai arculatáról, az itt élő és dolgozó emberek hangulatáról, a novemberben tartott időközi választások tapasztalatairól beszélgetett a kerület állami és társadalmi vezetőivel.

a központi bizottság titkára ezután a lászló fertőző kórház néhány speciális ellátást nyújtó osztályának munkájával, majd délután a fegyver- és gázkészülékgyár tevékenységével ismerkedett.

a ferencvárosi látogatás befejező részében korom mihály a fegyver- és gázkészülékgyár pártbizottságán találkozott a kerület számos üzemi, intézményi, lakóterületi pártszervezetének titkárával, akik az idei beszámoló taggyűlések tapasztalatairól számoltak be. egyebek között elmondták: bár kollektíváik élete korántsem gond nélküli, a politikai légkör kedvező, s az emberek az utóbbi időben aktívabbak, cselekvőbbek. az emberiséget fenyegető veszélyek tudatában növekszik a tenniakarás, s ez abban is megnyilvánul, hogy fegyelmezettebb, jobb minőségű a munka. /mti/

sr/mi/sa ag ie
14.25 141283 1396

--

sb0042 4 130 mtib1047

szürös mátyás látogatása a xix. kerületben

1983. december 14. - szürös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán a főváros xix. kerületébe látogatott. a program a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, ahol hámosi csaba, a pb első titkára és végheg istvánné tanácselnök tájékoztatta a vendéget a hetvenezzer lakosú városrész kommunistáinak munkájáról, az itt élő és dolgozó emberek politikai hangulatáról, gondjairól, örömeiről. a tájékoztatóban szó esett a kerület fejlesztésében elért eredményekről, a gyors ütemű lakásépítésekéről és a szolgáltatói hálózat bővüléséről. kispesten a hatodik ötéves terv végéig mintegy tízezer lakást adnak át, a lakótelepekhez

4 1555

kapcsolódó létesítményekkel együtt. a tervidőszak legnagyobb beruházása, a 12 ezer négyzetméter alapterületű centrum áruház.

szűrös mátyás ezután a ganz műszer művekbe látogatott. sándor lászló vezérigazgató és márki zoltán pb-titkár kalauzolásával megtekintette a több mint háromszázféle műszert gyártó vállalat szerelőüzemeit. találkozott a vállalat párt- és tömegszervezeti aktivistáival, gazdasági vezetőivel, és eszmecsere-t folytatott velük időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről.

a délutáni órákban szűrös mátyás a csokonai utcai körzeti pártszékházban a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről tájékoztatta a pártaktív résztvevőit. a központi bizottság titkárnak szerdai programját a kispest vezetőivel folytatott kötetlen beszélgetés zárta. /mti/

és/ka/ag/mz ie

14.29 141283 1481

-.-

sb0043 4 150 mtib1048

osztrák műszerbemutató az omikk-ban

1983. december 24. - szerdán műszerbemutatóval egybekötött szimpóziumot tartott az országos műszaki információs központ és könyvtár épületében az osztrák berger-lahr cég.

az omikk, mint az ország legnagyobb műszaki információs központja rendszeresen meghív külföldi cégeket, hogy hazai szakemberek előtt ismertessék műszaki és tudományos eredményeiket, s bemutassák legújabb műszereiket, berendezéseiket. az omikk ily módon próbál közvetlen kapcsolatot teremteni az élenjáró technika és a hazai műszaki élet között, elősegítve a lehetséges kooperációt, illetve a magyarországi alkalmazhatóság feltételeinek megteremtését.

az osztrák cég egésznapos előadássorozaton tájékoztatta a magyar műszaki szakembereket a meghajtástechnika legújabb eredményeiről, valamint az ugynevezett léptető motorok alkalmazásának legkülönbözőbb területeiről. ezeket a kisméretű motorokat főként optikai berendezésekhez és szerszámgépekhez ajánlják, de alkalmasak számítógépek és telexberendezések működtetéséhez is.

14.16.15

az omikk tervei szerint legközelebb a sony cég hozza el műszaki újdonságait, televízióit, video berendezéseit. /mti/

bi/tr/sl/mz ie

14.32 141283 1197

-.-

sb0044 4 150 mtib1049

hazaérkezett drezdából a szabványügyi küldöttség

1983. december 14. - olajos józsefnek, a magyar szabványügyi hivatal elnökének vezetésével hazaérkezett az a delegáció, amely drezdában részt vett a kgst szabványosítási együttműködési állandó bizottság 54. ülésén. a tanácskozáson a kgst legutóbbi ülészakán hozott szabványosítási és minőségügyi határozatok alapján kijelölték a legfontosabb feladatokat. ezek a kölcsönösen egymásnak szállított termékek minőségi előírásaira, illetve minőségi tanúsítványaira vonatkoznak. a kgst országok közötti külkereskedelmi forgalmat segíti elő, ha az egységes minősítési rendszer megvalósul, mert valamennyi országban azonos vizsgálati módszereket alkalmaznak, s elfogadják egymás vizsgálati eredményeit is.

az ülésen csaknem 250 kgst szabvány-tervezetről tárgyaltak, s közülük mintegy 200-at elfogadtak. /mti/

mg/tr/s sl ie

14.51 141283 0888

14.16.15

-.-

sb0045 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. december 14. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	9 fok
london	8 fok
osló	5 fok
stockholm	4 fok
helsinki	2 fok
berlin	3 fok
varsó	-3 fok
leningrád	2 fok
moszkva	-5 fok
kijev	-5 fok
prága	-2 fok
bécs	-2 fok
róma	10 fok
madrid	13 fok
belgrád	-4 fok
bukarest	-3 fok
szófia	-4 fok
athén	13 fok

/mti/

bi/s sl ie
14.55 141283 0953

--

sb0046 4 180 mtib1051 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1983. december 14. - egyirányúsították a xi. kerületi tas vezér utcát a bocskai ut felé, így ezentúl a bocskai utról nem lehet behajtani a tas vezér utcába.

eltörött egy vízcső a vi. kerületi csengery utcában, ezért teljes szélességében lezárták az utca szondi utca és aradi utca közötti szakaszát. az elzárt részt a rózsa ferenc utcán haladva kerülhetik el.

16¹⁵

december 15-én átadják a forgalomnak az árpád-híd buda felé vezető utpályájának a váci ut és a margitsziget közti szakaszát.
/mti/

jk/bc/mz ie

14.57 141283 0553

--

sb0047 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. december 14. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria
-----

változóan felhős idő számottevő csapadék nélkül. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0, -5, pénteken hajnalban: -4, -9 fok.

csehszlovákia

általában kevés felhő, párás, helyenként ködös idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0, -5, pénteken hajnalban: -5, -10 fok.

szovjetunió

általában kevés felhő, hideg idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0, -5, pénteken hajnalban: -5, -10 fok.

rmánia

általában kevés felhő, hideg idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0, -5, pénteken hajnalban: -5, -10 fok.

16¹⁵

bel

- 34 -

1983.12.14.

jugoszlávia

változóan felhős, párás idő. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 0, -5, pénteken hajnalban -5, -10 fok. /mti/

bi/s sl ie

15.04 141283 0944

.-.

sb0048 4 130 mtib1054 /közönségszolgálat/

korábban zár a gellért

1983. december 14. - a megszokott időpontnál korábban, 16 órakor zár a gellért gyógyfürdő december 15-én, mivel ezen a napon végzik a kémények éves karbantartási munkálatait - közli a fővárosi fürdőigazgatóság. /mti/

jk/mi/ig bc ie
15.04 141283 0271

.-.

sb0049 4 150 mtib1055

kitüntetés /morvai gyula/

1983. december 14. - az elnöki tanács dr. morvai gyulának, a mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezete osztályvezető-helyettesének a szakszervezeti mozgalomban végzett három évtizedes kiemelkedő munkája elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést szerdán dobi ferenc, a medosz főtitkára adta át. /mti/

mi/sl/mz ie

15.13 141283 0442

ds 16¹⁵

.-.

bel

- 35 -

1983.12.14.

sb0050 4 130 mtib1057

elhunyt özv. rózsá Lajosné

1983. december 14. - özv. rózsá Lajosné, zolnai róza, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935 óta volt a párt tagja, 79 éves korában elhunyt. temetése december 20-án, kedden 12 órakor lesz a debreceni köztemetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága
a bőripari dolgozók szakszervezete

/mti/ tr/ig ag ie

15.35 141283 0419

.-.

sb0051 4 130 mtib1058

elhunyt özv. tóth Lajosné

1983. december 14. - özv. tóth Lajosné, robotka Gizella, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1937 óta volt a párt tagja, 70 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása december 20-án, kedden, délután 3 órakor lesz az óbudai temetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága
a közlekedési és szállítási dolgozók
szakszervezete

/mti/ tr/ig ag ie
15.37 141283 0487

ds 16¹⁵

.-.

sb0052 4 160 mtib1060 /közönségszolgálat/

körpódium

1983. december 14. - schütz ila és balázs péter ad közös műsort december 15-én, csütörtökön este 7 órakor a fővárosi művelődési ház körpódiumán. estjük címe: én teszem, ő teszi. /mti/

jk/s bc ie

16.06 141283 0225

--

sb0053 4 160 mtib1062

gyermekfilmapok csongrádban

1983. december 14. - a csongrád megyei moziüzemi vállalat szerdán szegeden tartott sajtótájékoztatón elmondták, hogy az évvégi gyermekfilmapok vetítéseire huszezer kisdobost és uttörőt várnak. a hagyományos programsorozaton megméretnek a filmek; két gyermekzsűri döntése alapján kisdobos és uttörő kategóriában ítélnek oda egy-egy kisködmön-díjat - ligeti endre szobrászművész alkotását - a műsorra kerülő legjobb belga, csehszlovák, dán, francia, japán, magyar, ndk-beli, román, olasz, szovjet és usa-beli rajz- és mesefilmek egy-egy rendezőjének.

az évvégi iskolai szünet alatt ugyancsak mintegy huszezer gyermeknek vetítik le a legjobbnak ítélt gyermekfilmeket a filmszínházak délelőtti matiné előadásain; három szegedi lakótelepi iskolában szintén több ezer gyermeknek forgatják le december végén a gyermekfilmeket. /mti/

dén/f s az ie

16.20 141283 0891

M 1730

--

sb0054 4 150 mtib1063

a győri tanács ülése - javult az ellátás

1983. december 14. - a kereskedelemben és a vendéglátásban bevezetett új szervezeti formák tapasztalatairól tárgyalt szerdai ülésén a győr városi tanács. a testület meglelégedéssel állapította meg, hogy a szerződéses, illetve a jövedelemérdekeltségű üzemeltetés nyomán javult a lakosság ellátása. a sok jó ötlet, kezdeményezés forgalom-növekedést hozott, kisebb létszámmal és kevesebb eszközzel. az elért nyereség nagyobb, így az állami bevételek is növekedtek, az anyagi érdekeltség fokozása a kereskedelmi és vendéglátó egységek hatékonyabb működését eredményezte.

a bolti kiskereskedelemben 53 kisüzlet működik szerződéses üzemelési formában. kínálatuk megfelelő a napi cikkekből, huskésztímenyekből, a zöldségboltokban mindig jó minőségű, friss termékeket értékesítenek; nyitvatartásuk is jobban igazodik a lakossági igényekhez.

a félszáz szerződéses vendéglátó hely is jobban kihasználja az üzletkör adta lehetőségeket: bővült ételválasztékuk, s áraik általában szolidabbak, mint a hasonló osztályba sorolt más egységeknek, s dolgozók magatartása a korábbinál előzékenyebb. a jó munkaszervezés eredményeként a dolgozók létszáma 10-15 százalékkal csökkent, az üzletvezetők napi munkaideje azonban növekedett, s maguk is részt vesznek a vendégek kiszolgálásában, mindez hozzájárult ahhoz, hogy forgalmuk átlagban mintegy 20 százalékkal emelkedett.

az eredmények mellett a tanácsülésen rámutattak arra, hogy a rendszeres ellenőrzésre továbbra is szükség van, mert akad panasz is, előfordul, hogy vásárlónak, vendégnek többet számolnak, sok esetben a mérleg sem pontos. /mti/

mzs/sza/ig az ie

16.25 141283 1667

M 1730

--

sb0055 4 150 mtib1065

városi tanács vb-ülés mátészalkán - a gázellátásról

1983. december 14. - a település vezetékes gázellátásának megoldására tizenegy vállalattal és szövetkezettel kötött gazdasági megállapodást a mátészalkai városi tanács végrehajtó bizottsága. a testület szerdai ülésén megvitatott és jóváhagyott terv szerint az üzemek, gazdaságok saját erőből építik meg a közelben húzódó gázvezeték leágazásait, s lefektetik a 11 kilométernyi városi gerincvezeték is, ha a tanács fölterjesztését - pályázatát - az illetékes főhatóságok elfogadják.

a gazdálkodó egységek a befektetett összeg arányában részesülnek a gázból. úgy számítják: a vezetéképítés eredményeként évente csaknem 18 ezer tonnányi más energiahordozó pótolható gázzal; a beruházás költségei 2-5 év alatt megtérülnek, a kivitelezés első szakaszában több mint 600 lakást terveznek a gázhálózatra kötni, s a gerincvezetékét úgy alakítják ki, hogy azt a közeli jövőben még tovább is bővíthessék.

az elképzelések szerint az építési munkálatokat a jövő esztendő közepén kezdenék meg, és 1986 végére érkezne meg a vezetékes gáz a beruházásra szövetkező gyárakhoz és szövetkezetekhez, valamint az első ütemben bekapcsolt két lakónegyedbe. /mti/

kal/ummé/ig az ie
páymeu áráéie áéei

--

sb0056 1 130 mtib1066

gáspár sándor előadása a politikai akadémián

1983. december 14. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerdán gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke előadást tartott „a szakszervezetek a szocialista építőmunkában,, címmel.

az előadáson megjelenteket - politikai, ideológiai, gazdasági, társadalmi életünk képviselőit - lakatos ernő, a központi bizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője köszöntötte.

az előadás anyagát a kossuth könyvkiadó megjelenteti. /mti/

k/ig bc sn
16.45 141283 0614

--

sb0057 4 160 mtib1067

kitüntetés /borsa gedeon/

1983. december 14. - az elnöki tanács dr. borsa gedeonnak, az országos széchenyi könyvtár osztályvezetőjének több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként, nyugállomány^{ig}/vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

k/tr/s bc sn

16.47 141283 0316

--

sb0058 4 130 mtib1068

üdvözlő távirat

1983. december 14. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Jaime Lusinchit, a venezuelai köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából. /mti/

k/tr/s bc sn

16.47 141283 0217

--

sb0059 4 130 mtib1069

a pest megyei tanács vb ülése

1983. december 14. - a cigánylakosság helyzetének javításáról tanácskozott szerdán budapesten a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület egyebek között megállapította: az elmúlt több mint másfél évtizedben sokat tettek a mintegy 20 ezres cigánylakosság lakáshelyzetének megoldásáért. 1965 és 1980 között 32 olyan telepet sikerült felszámolni, amely nem felelt meg a szociális körülményeknek. a nagycsaládosoknak 1.735 lakás épült, ezen belül 578 tanácsi támogatással, a többi pedig kedvezményes hitelakció segítségével.

/

a feladatok azonban még változatlanul nagyok. a hatodik ötéves tervidőszak kezdetén a cigánylakosság 40 százaléka élt 77 telepen, igen kedvezőtlen szociális körülmények között. a tervidőszakban eddig tízenöttel csökkentették a telepek számát. az elmúlt időszakban a lakáshoz jutás egyik legkedvezőbb lehetősége volt az üresen álló épületek megvásárlása kölcsön segítségével. pest megyében az utóbbi időszakban 151 telepű cigánycsalád is így oldotta meg lakás gondjait.

hangsúlyozták az ülésen, hogy a telepek felszámolása mellett a tanácsai szervezeteknek a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy megfelelő munkakörülményeket teremtsenek a cigánylakosoknak, s biztosítsák munkahelyük feltételeit. következetesebben kell ellenőrizniük azt is, hogy ténylegesen igénybe vették-e a kölcsönöket, eszközeikkel segíteniük kell az építőanyagok beszerzését, a kivitelezést. a vb ülésén közvetlen feladatként 15 telep felszámolásának meggyorsítását javasolták, beleértve négy város - dunakeszi, cegléd, érde és gödöllő - cigánytelepeit. /mti/

vir/tr/ig st sn
17.29 141283 1651

sb0060 4 150 mtib1070

országos tanácskozás a pinceprogramról

1983. december 14. - a pinceomlások adta teendőkről tanácskoztak a földalatti labirintusoktól leginkább veszélyeztetett városaink - eger, pécs, szekszárd és szentendre - szakemberei szerdán pécsen. az idén együttesen 156 millió forintot költöttek az elemi csapásként jelentkező pinceveszély megszüntetésére négy városban. jantner Antal építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, a pinceveszély elhárítását koordináló bizottság elnöke elmondta: kezdenek visszatérülni a föld alá „befektetett”, milliók azáltal is, hogy mind több helyreállított pincét vesznek használatba a vállalatok, intézmények.

a pécsi szakemberek arról számoltak be, hogy a tíz éve kezdődött pinceprogram eredményeként megszűnt a városban a közvetlen életveszély. egerben viszont - mint az ülésen elhangzott - változatlanul fennáll a veszélyhelyzet, amit éppen egy idej esemény jellemez: a város fő közlekedési csomópontján, a szabadság téren autóbusz nagyságú utleszakadást idézett elő az ismeretlen üreg. szekszárdon úgy valószínűsítik meg a pinceprogramot, hogy összekapcsolják a közműrekonstrukció és a most kezdődő

M

földgázrendszer-építés munkálataival. szentendren hozzáfogtak a helyreállított pincék hasznosításához, az egyikben például kőtárat rendez be a muzeum.

a koordinációs ülésen bejelentették, hogy jövőre - a nehezebb gazdasági helyzet ellenére is - folytatódik a pinceprogram és további 115 millió forint központi támogatásban részesül. az összegből eger 45 millió, pécs 35 millió, szekszárd 22 millió és szentendre 13 millió forintot kap. felhívták az érdekelt tanácsok figyelmét, hogy igyekezzenek az eddigieknél is célszerűbben, ésszerűbben felhasználni a szűkebbé vált központi és helyi pénzforrásokat, s még inkább törekedjenek a helyreállított pincék hasznosítására. egyidejűleg megkezdik a vii. ötéves tervi pinceprogram kidolgozását, s ennek során figyelembe veszik nagymaros és eger közelében levő ostoros község hasonló gondjait is.

a tanácskozáson nagy figyelmet szenteltek a pinceveszéllyel felérő támfal-romlások és -omlások kérdésének, mint hegyvidéki városok tipikus problémájának. a gondot ugyanis az okozza, hogy sok helyütt együtt jelentkeznek a pince- és támfal-veszély. pécsen, ahol negyven-negyvenöt kilométer hosszan húzódnak épített és földfalak, most támfal-katasztroft állítanak össze a gazdasági és műszaki problémák tisztázására. az ülésen javaslat hangzott el: irjanak ki országos támfal-megerősítő szakmai pályázatot, ahhoz hasonlóan, ahogyan annak idején országos pincemegerősítő pályázattal segítették a pinceprogram megvalósulását. /mti/

igó/bné/az/mz sn

17.43 141283 2651

-.-

sb0061 4 180 mtib2001 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. december 14.

várható időjárás csütörtök estig:

M

csendes, hideg, téli idő folytatódik a változóan felhős, párás, helyenként napközben is ködös idő. legfeljebb jelentéktelen hószállingózás fordul elő. a déli szél csak a nyugat-dunántulon élénkül meg.

a kora délutáni hőmérséklet általában 0, -5 fok között, a ködös részeken -5 fok alatt marad. /mti/

mz sn

17.48 141283 0478

--

sb0062 4 150 mtib2002

száz éves a szervezett budapesti tejellátás

1983. december 14. - a szervezett fővárosi tejellátás megindulásának 100. évfordulója alkalmából szerdán, váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter részvételével ünnepséget rendeztek a rákoskereszturi dózsa művelődési házban. laczkó györgy a budapesti tejipari vállalat igazgatója elmondta: 1883-ban a budapesti központi tejcsarnok szövetkezet kezdte meg az értékesítést, akkor napi 54 ezer liter tej jutott a lakosságnak. a 30-as években hívták életre a fővárosi tejipari részvénytársaságot, amely már több mint 300 ezer liter tejet forgalmazott naponta. az ellátásban a felszabadulás hozta az ugrásszerű javulást; 1948-ban alakult meg a tejipari nemzeti vállalat, 32 üzemmel. az elmúlt évtizedekben a kisüzemek helyett egész sor új egység kezdte meg a termelést, többi között rákoskereszturon, kelenföldön és józsefvárosban. 1971-től az üveges tejről áttértek a zacskós tej forgalmazására. manapság a budapesti vállalat naponta 4200 üzletbe szállítja ki a friss tejet, tejterméket, s az évi egy főre jutó fővárosi fogyasztás eléri a 195 litert.

1984 január 1-től országosan áttérnek a bakteriológiai minősítés szerinti tejátvételre. jobb alapanyaghoz jut majd az ipar, így a termékek minőségét is javíthatja. a vácszentlászlói zöld mező tsz-szel közösen új üzem kezd meg a termelést, ahol féltartós zacskós tejet készítenek. ugyancsak jövőre adják át a csemege vállalatokkal közösen kialakított hidegkonyha üzemet is, az itt készülő termékek is bővítik a kínálatot.

váncsa jenő miniszter köszöntőjében méltatta a tejipar szerepét a lakosság jó színvonalú élelmiszer-ellátásában. az élelmiszeripari ágazatok között mintegy 12 százalékkal képviselteti magát a napi ellátásban. szöveg arról, hogy a kormány 10 évvel ezelőtt döntött a

szarvasmarha-program megindításáról, ennek eredményeként felfutott a tejtermelés; jelenleg tehenenként átlagban 4350 kg az éves hozam. az ipar is lépést tartott a termeléssel, jelenleg megközelítően 150, döntő többségében korszerű tejipari termék szerepel a kínálatban.

az ünnepség alkalmából 20 tejipari vállalati dolgozó eredményes munkásságáért kitüntetésekert kapott. /mti/

	kg/ig	jf	sn
17.52		141283	2223

--

sb0063 1 130 mtib2003

rendőrségi felhívás

1983. december 14. - a xii. kerületi rendőrkapitányság nyomozást folytat ismeretlen tettesek ellen, akik december 11-én különböző kiállított tárgyakat loptak el a bajor gizi szinészmuzeumból. ezek a következők:

1 db iparművészeti hamutartó bőrből és üvegből készítve, körülbelül 10 cm átmérőjű,

1 db fekete színű selyem ripsztáska fém zárral, fekete selyembéléssel, 20x18 cm átmérőjű, feltehetően a századforduló éveiben készült,

1 db 8x15 cm-es méretű ónból készült diszfésű,

1 db sárga aranyból készült, fényképtartós, nyolcszögletű láncra függesztett medál, súlya 8,4 gramm, a medálon elől a következő vésés olvasható: küry klára 1910 v. 21., a hátsó részén pedig gyémánttal kirakott patkó gravírozva, ostor és kengyel látható, a medál 14 karátos, átlós irányban 3 cm átmérőjű,

1 db ezüst cigarettatárca 9,5x7,5 cm méretű, 150 gramm súlyu, első oldalán a leányvásár szinlapjának kicsinyített zománc képe látható, hátoldalán pedig beöthy lászló vésett ajánlása olvasható a leányvásár 100. előadása alkalmából, 1912-es dátummal,

1 db ezüst cigarettatárca 7,5x5 cm átmérőjű, súlya ismeretlen, kék színű zománckeretű, hátoldalán a következő vésés „a mágnes miska 150. előadása alkalmából a szerzők: bakonyi jános, szirmai albert, 1916.,,

M

1 db muzeumi katalógus.

az ellopott tárgyak értéke a muzeum szerint 10-12 ezer forint, eszmei, muzeális értékük azonban ennél sokkal nagyobb. a rendőrség és a bajor gizi színészmúzeum a lakosság segítségét kéri az ellopott tárgyak megtalálásához. kérik azokat, akik a felsorolt tárgyak hollétéről valamit tudnak, vagy december 11-én a muzeumban járva, illetve azt követően olyasmit észleltek, aminek köze lehet az esethez, jelentkezzenek a xii. kerületi rendőrkapitányságon - maros utca 3-5. sz. - a 359-790-es telefonszámon, vagy bármely más rendőri szervnél. /mti/ ig/bc/mz sn

17.57 141283 1896

.-.

sb0064 1 130 mtib2004

az országgyűlés jogi bizottságának ülése /1. rész/

1983. december 14. - tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

több törvényalkotási témáról tárgyalt az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága, amely - gajdócsi istván elnöklétével - szerdán ülést tartott az országházban.

dr. markója imre igazságügyminiszter tájékoztatta a bizottságot az országgyűlés elé kerülő két törvényjavaslatról: az egyik az alkotmány módosításáról, a másik az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választási rendjéről szól. hangsúlyozta, hogy mindkét törvény megalkotása szervesen beletartozik abba a jogalkotási folyamatba, amely a xii. pártkongresszus utmutatásainak megfelelően bontakozott ki az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztése érdekében.

népköztársaságunk alaptörvényét az országgyűlés 1949-ben iktatta törvénybe, s az ezt követő negyedszázad társadalmi-gazdasági fejlődése következtében az alkotmányos tételek egy részét 1972-ben módosították. alkotmányunk jól szolgálja azoknak a feladatoknak megoldását, amelyek a fejlett szocialista társadalom építése terén előttünk állnak. előrehaladásunk fontos feltétele az államélet korszerűsítése, a szocialista demokrácia további fejlesztése. ez most szükségessé teszi az alkotmány módosítását is. e törvényjavaslat az alkotmánynak az alkotmányosság fokozott védelmével, a minisztertanács összetételével, az ország területi beosztásával, valamint az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásával kapcsolatos rendelkezéseit érinti.

ds

szóba került az ülésen, hogy szükséges továbbfejleszteni az alkotmányosság védelmének meglévő állami-jogi biztosítékait. a jogalkotásban és a jogalkalmazásban egyaránt elősegítené az alkotmányosság hatékonyabb érvényesülését, ha a jogszabályokat és a jogi iránymutatásokat az alkotmányosság szempontjából új, önálló szerv: az alkotmányjogi tanács ellenőrizné. ezt a szervet a javaslat szerint az országgyűlés - többségében saját tagjai sorából - választja meg. /folyt.köv./

t of/tr/mz

18.03 141283 2030

.-.

sb0065 1 130 mtib2005

az országgyűlés jogi bizottságának ülése /2. rész/

a népi ellenőrzés továbbfejlesztésére szolgál az alkotmánymódosító javaslatnak az a rendelkezése, amely a minisztertanács tagjainak felsorolását kiegészíti a központi népi ellenőrzési bizottság elnökével. szükségesnek mutatkozik, hogy az országos hatáskörű szerveket vezető államtitkárok feladatai és jogalkotási hatásköre között összhangot teremtsenek annak lehetővé tételével, hogy az országos hatáskörű szerv vezetésével megbízott államtitkár kiadhasson az állampolgárokra, az állami szervekre és a gazdálkodó szervezetekre egyaránt kötelező rendelkezéseket. ami az alkotmánymódosításnak a választási rendszerrel kapcsolatos elgondolásait illeti: a választások alapvető keretként az egyéni választókerületi rendszert indokolt fenntartani. továbbra is így választják meg az országgyűlési képviselők túlnyomó többségét és a helyi tanácsstagokat. a fővárosi és a megyei tanácsstagok választásában ezentul is a közvetett választás elve érvényesül, őket tehát a helyi tanácsok választják meg. indokolt azonban - hangsúlyozta a miniszter -, hogy az országgyűlési képviselők mintegy tíz százalékát - 30-35 közéleti személyiséget - országos választási listán jelöljék, illetőleg válasszák meg.

az is elhangzott az ülésen, hogy az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló törvény megalkotásával - az alkotmányban foglalt rendelkezésektől eltekintve - a választójoggal kapcsolatos rendelkezéseket egyetlen jogszabály fogja tartalmazni.

a törvényjavaslati előterjesztések vitájában 12 képviselő kért-kapott szót: juhász tibor /bács-kiskun megye/, antalfy györgy, /csongrád megye/, nezvál ferenc /budapest/, nagy józsef /baranya megye/, röder edit /budapest/, barta lászló /szolnok megye/, máty

ds

pál, /fejér megye/, tóth attiláné /budapest/, szabó kálmán /budapest/, s. hegedüs lászló /pest megye/, dési zoltánné /budapest/ és simon ernóné /somogy megye/. ismertették a tervezett új törvényi rendelkezések kidolgozását megelőző széles körű társadalmi viták összességében pozitív tapasztalatait. /folyt. köv./

t of/tr/mz

18.08 141283 2113

--

sb0066 4 130 mtib2006

együtműködési megállapodás a zsámbéki-medence fejlesztésére

1983. december 14. - szocialista együtműködési és védnökségi megállapodást írtak alá szerdán a pest megyei tők községben a zsámbéki-medence fejlesztéséről. a csaknem 30 szerződő - párt-, állami szerv, valamint üzem, gazdaság, művelődési és oktatási intézmény - vállalta, hogy anyagi lehetőségeikhez mérten számottevően hozzájárulnak a műemléki és idegenforgalmi szempontból is fontos vidék fejlesztéséhez.

a zsámbéki-medencét kiváló fekvése alkalmassá teszi arra, hogy a fővárosi kirándulók és a kikapcsolódást keresők kedvelt uticélja legyen. igen gazdag a történelmi hagyományokban, krónikája a xii.századra nyúlik vissza. országos jelentőségű értéke a xiii. század első felében fölépült - késő román- és gótikus átmeneti stílusú -, ma már romos temploma.

az együtműködési szerződés aláírói megállapodtak a tennivalókban is. a tervek szerint hazánk felszabadulásának 40.évfordulójára elkészítik zsámbék és tők községek zöldterületeinek rendezési tervét, korszerűsítik a műemlékekhez vezető utakat, célul tűzték a települések fásítását, parkosítását, a közvilágítás korszerűsítését. régi elképzelés és valósul meg azzal, hogy elkészítik a templomrom állagmegóvásának terveit, és hozzá is kezdenek a munkához. több községben a pincesorok épületeinek, berendezéseinek hasznosításával szőlő- és bortörténeti állandó kiállítást hoznak létre. /mti/

vir/s az sn

18.09 141283 1446

--

sb0067 1 130 mtib2007

az országgyűlés jogi bizottságának ülése /3. rész/

számos fogalmazásbeli pontosító javaslat is elhangzott. visszatérő téma volt a kettős jelölések új rendje, amely a képviselők véleménye szerint pezsdítőleg hathat a közéleti aktivitás növelésére mind a jelöltek, mind a választópolgárok körében, de csak akkor, ha a gyakorlatban tényleg egyenlő esélyekkel indulhatnak a jelöltek.

a vitában elhangzott észrevételekre a miniszter, valamint fonyó gyula, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese válaszolt, gajdócsi istván pedig jelezte, hogy tolmácsolni fogja a képviselők véleményét a bizottság részéről az országgyűlés plénumán elhangzó előadói beszédben.

ezt követően a bizottság tagjai megtárgyalták és elfogadták az igazságügyi minisztérium, a legfelsőbb bíróság, a legfőbb ügyészség és a tanácsok 1984. évi költségvetésének előirányzatát, amelyet az ülésen - a megküldött tájékoztatót kommentálva - kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes terjesztett elő. a bizottság ezután megvizsgálta a november 26.-i időközi választáskor megválasztott négy új országgyűlési képviselő megbízólevelét, amelyet minden tekintetben rendben lévőnek talált, s erről tájékoztatni fogja az országgyűlés plénumát. végezetül tudomásul vették a képviselők az igazságügyminiszternek azt az előzetes véleményezésre a bizottsághoz megküldött, az 1981. és 1985. közötti időszak jogalkotási feladatainak időarányos teljesítéséről szóló jelentését, amely rövidesen a minisztertanács elé kerül. /mti/

t of/tr/bc/mz sn

18.13 141283 1527

As

--

sb0068 4 160 mtib2008

koszta rozália kiállítása

1983. december 14. - koszta rozália alkotásaiból kiállítás nyílt szerdán a kiskőrösi petőfi sándor művelődési központban. a gyulai születésű festő budapesten és leningrádban végezte képzőművészeti iskoláit, majd tanulmányutakat tett számos európai országban, később pedig letelepedett szülővárosában, témáinak jó részét is innen meríti. a kiskőrösi tárlaton szereplő, csaknem félszáz alkotása az utóbbi három évben készült; a gyulai családok, portrék, utcák és a kárpátalján készült tájképek január 4-ig láthatók kiskőrösön. /mti/

Lak/bné/ig az sn
18.13 141283 0587

--

sb0069 4 130 mtib2009

sportgála a nemzeti színházért

1983. december 14. - a „nemzeti színházért küzdenek”, címmel sportgálát rendezett szerdán a miskolci nehézipari egyetem egyetemi kispályás bizottsága, az oktatási intézmény körcsarnokában, a háromórás műsor keretében női - férfi tornabemutatót, cselgáncsmérkőzéseket, súlyemelést, birkózó-küzdelmeket, ökölvívást, kézilabdamerkőzést, karatebemutatót láthattak a nézők. a bevételt az új nemzeti színházunk felépítésének támogatására fizetik be. /mti/

bas/tné/ig st sn
18.20 141283 0510

--

sb0070 4 160 mtib2010 /felhasználható: 19.45 órától!/
a Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye

1983. december 14. - a Liszt Ferenc Kamarazenekar mozart-hangversenysorozatának első koncertjét szerdán tartották a zeneakadémián. a hangversenysorozatot az országos filharmónia háromrészesre tervezte, ám a nagy érdeklődés miatt „kénytelen”, volt megduplázni a koncertek számát, így a kamarazenekar hat alkalommal lép a közönség elé.

az első hangversenyen - amelyet december 15-én megismételnek - a b-dur divertimento, az esz-dur zongoraverseny, a kontratánok és a d-dur divertimento csendült fel. /mti/

t cs/ag/mz sn

18.22 141283 0586

--

sb0071 4 180 mtib2011

üzemorvosok a dél-dunántúlon

1983. december 14. - az üzemorvosok tudományos munkájának szervezését, rendszeres szakmai tapasztalatcseréjük elősegítését tűzte céljává szerdai alakuló ülésén a magyar üzemorvosok tudományos társaságának dél-dunántúli szekciója. mint azt az első tisztújító közgyűlésen elmondották, ma már több mint félezer tagot számlál az országos társaság, s létszáma az utóbbi években számottevően növekedett. eredményesen működnek a területi szervezetek, amelyek hálózatát a közeljövőben teljessé teszik.

a dél-dunántúli üzemi orvosait tömörítő tudományos egyesület a jövő évben két konferenciát tart Baranya megyében, egyet-egyét pedig Somogyban, Tolnában és Zalaiban.

az országgrészben a legtöbb fő- és mellékállású üzemi orvos Baranyában dolgozik, és ott vált a legszervezettebbé az üzemegészségügyi hálózat is. ez tette indokolttá a továbbképzés-jellegű szakmai tanácskozzások gyakoribb rendezését, s azt is, hogy ebben a megyében hozzájáruljon a bányászat hazai üzemegészségügyi intézménybázisát. Zala megye az erdőgazdasági dolgozók átfogó vizsgálatával, Somogy pedig - az ENSZ egészségügyi világszervezetének kutatásaihoz kapcsolódva - a gabonafeldolgozó iparban foglalkoztatottak felmérésével járult hozzá a dél-dunántúli üzemegészségügy fejlesztéséhez. e tevékenységet az országos munka-

cs

és üzemegészségügyi intézet támogatásával az ujonnan megalakult szekció hangolja össze a jövőben.

a magyar üzemorvosok tudományos társaságának dél-dunántúli szekciója elnökévé dr. dános lászlót, a mecseki szénbányák üzemi főorvosát választották. az ülésen bejelentették, hogy a társaság negyedévenként megjelenő tájékoztatót bocsát ki, amely a szakterület legújabb kutatási eredményeit közli, és az üzemorvosok számára publikációs lehetőséget teremt. /mti/

kász/bné/s az sn

18.22 141283 1830

--

sb0072 4 160 mtib2012

agrártörténeti kiállítás mosonmagyaróvárott

1983. december 14. - az eke és a szántás története címmel nyílt kiállítás szerdán mosonmagyaróvárott, az agrártudományi egyetemen. a 165 évvel ezelőtt létrehozott nagymultu oktatási intézmény ezzel az állandó kiállítással a szántóföldi művelés fejlődését kívánja bemutatni.

a kiállítás ötezer év történetét fogja át. az első faeke-makettek az egyiptomi földművelődési kultúrát jelképezik. évezredek telnek el, amíg megjelennek a fával kombinált vasekék: a xviii. századi angliában, ezt követte jónéhány évtizeddel később a vasból készített ekék megjelenése.

a kiállítás számot ad a magyar ekegyártás és szántóföldi művelés történetéről is. mosonmagyaróvárott 130 évvel ezelőtt kezdődött meg az ekék és az egyéb mezőgazdasági gépek gyártása. /mti/

cser/sza/s az sn

18.28 141283 0840

--

sb0073 4 130 mtib2013

magyar- finn barátsági találkozó salgótarjánban

1983. december 14. - barátsági estét rendezett szerdán salgótarjánban a magyar- finn baráti kör. a találkozón részt vett mikko jokela, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének titkára, valamint ulla hauhia-nagy, a nagykövetség kulturális osztályának vezetője. a küldöttség városnézés után találkozott a salgótarjáni magyar- finn baráti kör tagjaival a tit székházában. itt mikko jokela előadást tartott a finn köztársaság külpolitikájának főbb vonásairól. /mti/

csiz/mfné/ig az sn
18.34 141283 0547

--

sb0074 4 150 mtib2014 /közönségszolgálat/

a vízművek tájékoztatója

1983. december 14. - a vízművek szakemberei a kora délutáni órákra megjavították a vi. kerületben, a csengery utcában eltörött vízvezetékét. a hiba megszüntetése óta ismét zavartalanul halad a forgalom a csengery utcában. /mti/

mg/mz sn

18.54 141283 0286

4

--

sb0075 4 130 mtib2015

megyei képviselőcsoport-ülések

1983. december 14. - szerdán folytatódott az országgyűlés téli időszakát megelőző megyei képviselőcsoport-ülések sora.

baranyában egyebek között a lakásépítés helyzetét tekintették át. a pécsi eszmecsere elhangzott, hogy az év végéig a tervidőszak első három esztendejére tervezettnél hatszázzal több lakás épül. a családirházas telkek előkészítését és az uthálózat kiépítését meggyorsította a társadalmi munka, amelyet - pályázati rendszer keretében - megyei támogatással ösztönöznek. a korábban célcsoportos beruházásokra szánt pénzekből évenként tízmillió forinttal segítik az építkezőket. a lakásépítés volt a központi téma a győr-sopron megyei képviselők tanácskozásán is. ebben az országrészben az idén csaknem háromezer új otthon került tető alá és a jövő évi terv is ugyanennyi lakás építését irányozza elő. a magánereőből építőknek a tanácsok igyekeznek olcsón juttatni közművesített telkeket.

a választójogi törvénytervezet társadalmi vitájának tapasztalatait mérlegelték a komárom megyei képviselők. a megyében rendezett félszáz fórumon több mint kilencszázan fejtették ki véleményüket. a legtöbben azt hangsúlyozták, hogy az új választási rendszer erősíti közéletünk demokratizmusát. az érdeklődésre jellemző, hogy a szeptember végéig lezajlott viták után újabb husz településen kérte a lakosság: folytatódjék az eszmecsere. a népfront ezeken a helyeken is megszervezi a gyűléseket. a fejér megyei képviselők, akik ugyenezt a témát tüzték napirendre, arról hallhattak, hogy a választópolgárok véleménye szerint a pótképviselőket a közéletbe be kell vonni, komoly feladatokkal megbizni.

a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport debrecenben megtartott ülésén a közigazgatás területi átszervezésének időszerei kérdéseit vitatták meg. szó volt arról, hogy a járási hivataloknál dolgozó, nagy tapasztalatu szakemberek többsége az átszervezést követően a községi tanácsok apparátusában kap munkát, s ezzel bizonyára emelkedik majd az ügyintézés színvonala.

a heves megyei képviselők a középfoku oktatás helyzetét értékelve megállapították: szinte valamennyi középiskola tulzsfolt. az is elmondták, hogy a megyében mindössze három középfoku intézetnek van saját tanmühelye, éppen ezért a szakközépiskolai és szakmunkásképzésben igen nagy szerep jut a vállalatoknak, amelyek nygvennyolc tanmühely tartanak fenn. tolna megyében az egészségügyi és szociális ellátás volt a téma. az országrészben az utóbbi esztendőknél új körzetek szervezésével javították a betegellátást, új rendelők sora épült vagy épül, korszerűsítették az intézmények felszerelését, kedvezően változtak az orvosok és más egészségügyi dolgozók munka- és lakáskörülményei. /mti/ vid/az/fe/s sn
19.30 141283 2729

sb0076 4 150 mtib2016

sulyos közlekedési baleset debrecenben

1093. december 14. - halálos kimenetelű közuti közlekedési baleset történt szerdán a kora reggeli órákban debrecen belvárosában. wolak marek lengyel állampolgár, krakkói lakos a burgundia utca és a kossuth lajos utca kereszteződésében - ahol a forgalomirányító jelzőlámpa figyelmeztető sárga fényvel villogott - nem adta meg az áthaladási elsőbbséget egy helyi járatu autóbusznak és azzal összeütközött. az ütközés következtében wolak marek skoda gépkocsija kigyulladt, s bennégett 32 éves felesége. wolak marek, valamint a mögötte haladó személygépkocsi vezetője, lichwala edward lengyel állampolgár kisebbfoku égési sérüléseket szenvedtek. a zsufolt autóbusz utasai közül senki nem sérült meg.

a baleset körülményeit a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja. /mti/

tár/mg/gg/s sn

19.31 141283 0847

--

sb0077 4 150 mtib2022

a magyar reklámszövetség küldöttközgyűlése

1983. december 14. - szerdán a pataký istván művelődési központban tartotta harmadik küldöttközgyűlését a magyar reklámszövetség. a közgyűlésen értékelték a szövetség elmúlt négy évi munkáját, majd határozati javaslatokat hagytak jóvá a következő időszak feladatairól. célul tüzték ki, hogy a jövőben fokozott figyelmet fordítanak olyan területekre is - köztük a külkereskedelemre -, amelyekkel eddig kevésbé foglalkoztak a reklám-szakemberek. ennek érdekében egyebek közt egységesíteni kívánják a belkereskedelmi és a külkereskedelmi reklám-oktatást. határozati javaslatot fogadtak el arról is, hogy a szövetség a jövőben hatékonyabban segíti elő a reklámszakma nemzetközi tapasztalatainak, a külföldi eredményeknek hazai felhasználását.

szervezeti változások is történtek: megszűnt a korábbi több mint száz tagu országos vezető testület, s 35 szakemberből álló elnökséget választottak. az elnökségben a korábbiaktól eltérően nem a vállalatok, intézmények képviselői, vezetői, hanem a reklámszakma tapasztalt szakemberei kaptak helyet.

végezetül a küldöttközgyűlésen megválasztották a magyar reklámszövetség új vezetőségét az elkövetkezendő négy évre: elnökké spilák ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettest, elnökhelyettesé divinyi józsefnét, a nádex igazgatóhelyettesét, főtítkárrá pedig - főállásban - nagy pétert, a magyar hirdető eddigi főosztályvezetőjét. /mti/

mg/gg/s sn
20.24 141283 1455

--

sb0078 4 180 mtib2025

belpolitikai hireink tartalomjegyzék /1. rész/

1983. december 14.

sb0001 kneb-vizsgálat a külföldi licencek hasznosításáról /1. rész/
sb0002 kneb-vizsgálat a külföldi licencek hasznosításáról /2. rész/
sb0003 kneb-vizsgálat a külföldi licencek hasznosításáról /3. rész/
sb0004 előretörnek a magyar növényfajták
sb0005 új reprintek
sb0006 több a busz és a villamos az aranyvasárnapon
sb0007 major tamás ismét molliére-t
sb0008 ünnep előtt a vidéki üzletekben
sb0009 „hárfázik,, a balaton
sb0010 befejeződött az ujbork első fejtése tokaj-hegyalján
sb0011 borsod műemlék bibliográfiája
sb0012 műemlékek a város vérkeringésében
sb0013 tíz millió gombóc terven felül
sb0014 bélyegblokk
sb0015 negyven új nyilvános telefon vas megyében
sb0016 új viztorony mosonmagyaróváron
sb0017 exportnövelő fejlesztés a szolnoki mezőgép vállalatnál
sb0018 új faluközpont rácalmáson
sb0019 szerkesztőségek figyelmebe!
sb0020 elnémult telefonok
sb0021 ezertechnik kereskedelmi gazdasági társaság
sb0022 farsangi lottó
sb0023 közlekedési balesetek
sb0024 javuló piaci munkák - sikeres exporttermékek /1. rész/
sb0025 javuló piaci munkák - sikeres exporttermékek /2. rész/
sb0026 befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /1. rész/
sb0027 befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /2. rész/
sb0028 befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /3. rész/
sb0029 befejeződtek a magyar-szovjet gazdasági tárgyalások /4. rész/
sb0030 a magyar televízió sikere
sb0031 felnőtt és gyermekkönyvtár nyílt békásmegyeren

sb0032 elhunyt dr. hegedüs pál
sb0033 képzőművészeti karácsonyi vásár salgótarjánban
sb0034 időjárásjelentés /1. rész/
sb0035 időjárásjelentés /2. rész/
sb0036 vadászati egyetem keszthelyen
sb0037 tejipari sajtótájékoztató
sb0038 külföldi újságírók
sb0039 az országgyűlés külügyi...
sb0040 szmt elnökségi ülés borsodban
/folyt. köv./ er/s
21.02 141283 1871

--

sb0079 4 180 mtib2026

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 korom Mihály látogatása
sb0042 szűrös mátyás látogatása
sb0043 osztrák műszerbemutató
sb0044 hazaérkezett drezdából...
sb0045 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0046 a fővinform jelenti
sb0047 a környező országok időjárása
sb0048 korábban zár a gellért
sb0049 kitüntetés /morvai gyula/
sb0050 elhunyt özv. róza lajosné
sb0051 elhunyt özv. tóth lajosné
sb0052 körpódium
sb0053 gyermekfilmapok csongrádban
sb0054 a győri tanács ülése
sb0055 városi tanács vb ülése mátészalkán
sb0056 gáspár sándor előadása
sb0057 kitüntetés /borsa gedeon/
sb0058 üdvözlő távirat
sb0059 a pest megyei tanács vb ülése
sb0060 országos tanácskozás
sb0061 időjárásjelentés
sb0062 jubileumi ülés
sb0063 rendőrségi felhívás
sb0064 az országgyűlés jogi... /1.rész/
sb0065 az országgyűlés jogi... /2.rész/
sb0066 együttműködési megállapodás
sb0067 az országgyűlés jogi... /3.rész/
sb0068 koszta rozália kiállítása
sb0069 sportgála a nemzeti színházért
sb0070 a liszt ferenc kamarazenekar

bel

- 56 -

1983.12.14.

sb0071 üzemorvosok a dél-dunántúlon
sb0072 agrártörténeti kiállítás
sb0073 magyar-finn barátsági találkozó
sb0074 a vízművek tájékoztatója
sb0075 megyei képviselőcsoporth-ülések

/folyt.köv./

s -
21.03 141283 1224

--

sb0080 4 180 mtib2027

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3.rész/

sb0076 súlyos közlekedési baleset
sb0077 a magyar reklámszövetség küldöttgyűlése
sb0078 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0079 tartalomjegyzék /2.rész/
sb0080 tartalomjegyzék /3.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Fehér Péter, Izsák Erika,
Oltványi Ottó, Sebestyén Tibor

- v é g e -

/mti/

s sn
21.04 141283 0486

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00-008/K

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. december 15. bel c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

ötmillió készülék - huszonöt éves a videoton televízió-gyártás

1983. december 15. - ötmillió televíziós készüléket gyártottak 25 év alatt, a televízió-gyártás megkezdése óta a székesfehérvári videotonban. a próbagyártás 1958 decemberében kezdődött, és még abban az évben 150 darab munkácsy televíziót szereltek össze. 1959-ben már sorozatban készültek a fekete-fehér nagyképernyős munkácsy televíziók, s az év végére 16 ezer 700 készülék hagyta el a szalagot. a következő években megjelent a benczur, ezt követte újabb esztendő múlva a kékes, majd a tavasz, a carmen és az alba regia. 1963-ban átlépték az évi százezres szériát, a gyártástechnikában is nagy haladást értek el. a hetvenes évek elejéig a kézi huzalozást nyomtatott huzalozás, a csöveket a félvezetők, a tranzistorokat pedig diódák váltották fel.

1974 vége újabb szakaszt jelentett a videoton-készülékek gyártásában. november elsején megkezdte működését a színes tv-üzem. háromezer color star színes készülékkel debütált a videoton, amelyet - szovjet kooperációban - a moszkvai rubin gyárral együttműködve készítettek. 1975 elején pedig - már saját fejlesztésben - megkezdtek a munkácsy színes televíziók gyártását.

a videoton gyár jelenleg - a legkorszerűbb eljárásokkal - asztali és hordozható, valamint fekete-fehér és színes készülékekből nyolc kategóriában 28féle típust gyárt. a termelékenység növekedésére jellemző, hogy az első fekete-fehér készülékek előállítására 50, a színes készülékekre 645 órára volt szükség,